

Előfizetés:
 Egész évre 16 K
 Félévre .. 8 K
 Negyedévre 4 K
 Egy hónapra
 1 K 40 f

TELEFON: Szerkesztőség .. 65-91
 Kiadóhivatal és nyomda 65-92

A HIR

A szerkesztésért felelős: **BRAUN SÁNDOR** főszerkesztő
 Megjelenik minden reggel a Kiadja A NAP Ujságvállalat

Egy szám
2 Krajcár
 (4 fillér)
 Budapesten és
 a vidéken

Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda:
 VIII., RÖKK SZILÁRD-UTCA 9

I évfolyam BUDAPEST, PÉNTEK, 1907 OKTÓBER 25 50. szám

A Hir 50-ik száma:

Kossuth Lajos az elvárulásról
Tisza Kálmánt támadta. Más is értsen belőle

Éles ellentétek
Kossuth és Andrássy között. A belügyminiszter tiltakozik a formula ellen. Mindent Kossuth nyakába varrnak. Válság lesz belőle?

Gyógyul a király
Meglátogatta a trónörökös

Hivatalos presszió a Máv.-nál
A szegedi üzletvezető bizalmas levele

Másfélmillió bankszedelgés Zomborban
Herczog Testvérek bankárok számos család, váltóhamisítás és sikkasztás elkövetése után megszöktek Amerikába

Harc a tüdővész széruma miatt
Friedrich tanár nyilatkozik

Vanderbilt Gladys az örmezei kastélyban

Pusztító földrengés Olaszországban

A német hadsereg botránya
A Moltke-Harden pör szenzációi

ELTÜNT egy fővárosi gabona-bizományos

Dasuti katasztrófa Szolnokon

Nyolc riport

Távirat, telefon

Átléptük a Rubikont!?

Föl a fejekkel, uraim, nem kell busulni! És szegyenkezni se tessék tovább. Kényesebb fajtájú lelkiismeretek háborgásai elpihenhetnek, immáron semmi ok sincs arra, hogy a nagyságos lelkeket a haza sorsa mardossa. Ami történt — hogy a függetlenségünk kivására hivatott sereg kapitulált — ez nem vereség, nem szégyen, nem kudarc, oh, nem! — ez a fejlődés gyönyörű gyümölcse. Neve pedig e gyümölcsnek, a hogy bécsi és pesti keresztzülői a magyar sikerek anyakönyvébe belajstromoztatták: „a függetlenségi politika gyakorlati érvényesítése“.

Lakomára, gondtalan, vidám dáridóra, urak, a keresztelés szép ceremóniája után. Busuljon Benedek, ha olyan buta volt és Königgratznek nem tudott valamely okos nevet adni, tessez azt, hogy az osztrák nagyhatalmi terjeszkedés gyakorlati érvényesítése. De azért pattan ki minden magyar mameluk egyenest és közvetlenül Palas-Athene bölcs fejéből, hogy nevet, diszes és tisztos nevet tudjon adni még a korcszülöttnek is. Adatik hát tudtára kormányharsonák révén széles e világnak, hogy amit gonosz lelkek kiegyezési árulásnak csufoltak, annak törvényes neve vagyon: „a függetlenségi politika gyakorlati érvényesítése“.

Ugy-e érthető, hogy széles vigasság ütötte fel tanyáját a mameluk-portán? Persze, hogy ragyog az arcuk és maga a figyelmes, gyengéd Bécs küldi remek amforáit, hogy abba hullassák hivi örömkönynyeiket. Aki mámorában kiugrik a bőréből, annak a bőre meg éppen magas helyre kerül, megvásárolja a császári muzeum. Van ott nem egy elrabolt standárunk, kincsiünk, büszkeségünk . . .

A keresztzülők a jól végzett munka boldog elégedettségével dörszölik kezüket. Ez aztán a csoda! Tegnap még árulás, ma — hiába, nincs szebb virág az exigenciák tudományánál — „a függetlenségi politika gyakorlati érvényesítése“. Értse meg minden magyar, mit jelent ez az öt szó és némuljon el a gáncoskodás, hallgasson a kishitőség, most már bizva bizakodhatunk a jövőndőben. Légyvárakot többé nem építünk, befellegzett a ködös álmodozásoknak, csalfa illúziók ne okvetetlenkedjenek körülöttünk, átléptük a Rubikont: gyakorlatilag érvényesítjük a függetlenségi politikát!

Hogy Kossuth Lajos, Irányi Dániel és tizenöt évvel ennek előtte Kossuth Ferenc mit vetettek, ne kutassátok. Meg volt az aratás s akit a takarításhoz fogadott fel a gazda, ne vizsgálja, minő magot dobtak teli marokkal a barázdákba. Nagy titka a nagy természetnek a gyümölcserés, ezer energia

formálja, alakítja a sejteket és lám, aki a selyem suhogásának izgalmában gyönyörködik, nem ütődik meg azon, hogy hernyó volt valamikor ez a selyem. Ezért hát a kiindulást ne firtassa emberfia, a fő, hogy elöztünk az érett gyümölcs: a kiegyezés, a magasabb kvóta, a megszilárdított közösség, megannyi intézményes biztosíték a dualizmus örökkévalóságának.

Mindez azonban még nem elég. Deklaráció is készül. Magas megnyilatkozás dörögés és villámlás közepette a Sinaj-hegyéről, hogy ne bolyongjon köztünk egyetlenegy hitetlen sem. Lássá és érezze mindenki, hogy győztünk, amikor kiizzadunk nyolcvanmilliót csak azért, hogy parádésan temesse a függetlenségi párt Kossuth Lajos eszméit. Akiket a bársonyszékig röpitettek ezek a vérben fogantatott eszmék, köszörülük a torkukat és bucsuztatják kenetesen a halottat: a merev tagadás ideje lejárt, itt az alkotások pillanata, fogjunk hát össze barátainkkal, akikkel boldog frigyre kötelez a pragmatika szankció, meg a hatvanhét kötésc! Ez az új program, az új élet, az igazság, ez a „függetlenségi politika gyakorlati érvényesítése“.

És a vezércsillag? Mi lehetne más, mint a következetesség rideg parancsolata, amitől eltérni se jobbra, se balra nem akar a függetlenségi párt. Illik, hogy ezt is tartalmazza a deklaráció, hiszen Kossuth Ferenc is, Apponyi is egyazonképpen szavalták, hogy a függetlenségi párt hü maradt önmagához, hü maradt multjához, tradícióhoz és harcos elveihez. Igaza van Macchiavellinek: a hazugság nem művészet, csak bátorság és gyávaság kérdése; a hazugban legyen elegendő bátorság, hogy azt állítsa, ami neki hasznos és a hallgató legyen kellő gyávaságra dresszizozva, hogy akkor se mukkanjon meg, ha nektárnak kiáltják ki a moslékot. Nos, ami ezt a fajta bátorságot illeti, a magyar politika új mamelukát bora ugyancsak legény a gáton. Elötte a moslék, de a Machiavelli nektárához még ambróziát is hazudik. Így stilososabb.

Jöhet hát már a mámor új itala, a deklaráció. A függetlenségi politika gyakorlati érvényesítői várják szivszorongva, hogy körül táncolhassák az aranyborjút. Feledik szegények, hogy a nép szemét nem borítja hályog s lesz még lakodalom ebben az országban. Előbb azonban elföldeljük a híres deklaráció hamisságait és Kossuth Lajos eszméinek fénye mellett tanítjuk meg majd a hütlen sáfárokat arra, hogy mi is tulajdonképpen a függetlenségi politika valósítása. Nem lesz örömük ebben a tanításban sem a valóságos belső titkos tanácsosoknak, sem bécsi pátronusainknak.

A kvótaemelés színjátéka

Keresik a bűnbakot! Mondják, hogy Kossuth tett ígéretet a kétszázalékos emelésre. Ezért differenciák támadtak. Bank-formula még nincs, talán nem is lesz

Bánffy harcra készül!

A függetlenségi pártkörben ma feltűnően kevés képviselő jelent meg. Talán azért, mert tudtak, hogy Kossuth Ferenc beteg fekszik, talán rossz érzéseik vannak, — a jó ég tudja a távolmaradásuk igazi okát. A miniszterek közül csak Günther Antal tett látogatást a függetlenségi Lloyd-klubjában, de ő is, az államtitkárja is: Meskó László, hamar eltávoztak. Ovatosan, titokban beszélgettek a kilépésekről és azokról, a kik el fogják hagyni a pártkört, hogy a kiegyezési országcsalás ellen szabadon vehessék föl a harcot. Husz-huszonöt képviselő, kik máskor igen gyakran fölkeresik a klubot, egy idő óta feltűnően elmaradnak.

— Ez rossz jel, — jegyezték meg ma este. Bizonyára végképpen elmaradnak!

Ezek között van Molnár Jenő, Endrey Gyula, Gyarmathy Dezső, Rátkay László és mások. Kapacitálják is őket sorra, hogy maradjanak. Különösen Visontai Soma fejt ki e téren nagy ügybuzgóságot, mit ezennel nyugtázunk. Holnapra várják Farkasházy Zsigmond képviselő kilépését. A pártnak ez az agilis tagja napokon keresztül választókerületében tartózkodott, szeretettel és bizalommal fogadták. Mindenütt arra kérték, ne szavazza meg a kvótaemelést! A jövő héten különben a kilépettek megtartják első értekezletüket, melyen résztvesznek azok a 48-as párton kívüliek is, kik felháborodással látják, mint szolgáltatja ki a kormány Magyarország nagy érdekeit Ausztriának. A Sztéryni-féle formuláról, melyet *A Hír* már közölt, ezuttal is sok szó esett és azt hiszik, hogy ez a formula fogja meghozni a bank-kérdésben a várvavárt döntést.

Andrássy ragaszkodik az eredeti kiegyezéshez

Előkelő részről, a késő éjszakai órákban nagyfontosságú politikai eseményről értesítettek bennünket. Nem volt már módunkban az információt ellenőrizni, de annyira fontosnak és érdekesnek találjuk, hogy — fentartással bár — nyilvánosságra való bocsájtásától el nem tekinthetünk.

— Arról van szó, — így szól a hír — hogy a kabinetben éles ellentét támadt Kossuth Ferenc és gróf Andrássy Gyula között. A kereskedelemügyi miniszter ugyanis a bank-közösség fentartása ellen érvel, e tekintetben együtt érez a függetlenségi párt zömével. — Andrássy viszont, hiven hatvanhetes álláspontjához, nem kívánja az önálló bankot. A belügyminiszter hallani sem akar a bank-kérdésben formuláról, mert abból indul ki, hogy a kiegyezésnek úgy kell keresztülmennie, a mint van, ahhoz se hozzátenni, sem abból elvenni egy betűt sem szabad. Már pedig a parlament legnagyobb pártjának a kiegyezéssel ellentétes állásfoglalása rést ütne a kormány elvi megállapodásain, — ez pedig, a belügyminiszter vélekedése szerint, a kormány egyezségének, bár részben való megtagadását jelentené. Andrássy gróf nem csinál titkot nézetéből, annyira nem, hogy ma este Kossuth Ferenc füléhez is eljutott a belügyminiszter szava. Kutatják természetesen, tulajdonkép mi okozza Andrássy rideg magatartását, melytől nem lehet eltéríteni. Ugyane for-

rás szerint a belügyminiszter rossz néven vette, hogy Kossuth Ferenc Beck osztrák miniszterelnökkel való tanácskozása során határozott ígéretet tett a kvóta arányszámának két százalékkal való fölemelése iránt, holott — mint mondják — Wekerle csak egy félszázalékkal akarta emelni a kvótát. A kabinet Kossuth ígéretével befejezett tény előtt állott: a hatvanhetes miniszterek is kénytelenek voltak beadni derekukat.

Eddig szól az információ, melyből az világlik ki, mintha hatvanhetes részről oldalvágást akarnának adni Kossuth Ferencnek. Odakonkludál a dolog, hogy a kvóta-emelés szégyene Kossuth Ferencen szárad. Ez a kérdés majd tisztázódik, most nem is fontos, ki kezdeményezte a kvótaemelést. Tény, hogy emelték és ebben Andrássy épp oly bűnös, mint Wekerle, vagy akár Kossuth Ferenc. Mentség itt nincs senki részére!

Megalakul az erdélyiek pártja Klubhelyiséget keresnek

A kiegyezésben rejlő nemzetárulás leginkább nyugtalanítja a függetlenségi párt erdélyi csoportját, különösen a székely választókerületek követőit. Ezek a képviselők, kik a függetlenségi elvek fanatikus hitvallásával jöttek a parlamentbe, érthetően féltékenyek a függetlenségi párt nimbuszára. Az erdélyiek egész külön frakciót alkotnak már az elégedetlenkedők egyre növekvő táborában. Élükön a koronaőr fia: báró Wesselényi Ferenc áll. A képzett, temperamentumos fiatal báró körül önkéntes elhatározásból sorakoztak a parlament erdélyrészi tagjai és ma már bizonyosra lehet venni, hogy az új ellenzéki párt e lelkes és tekintélyes csoport körül fog kifejedesedni. Az erdélyiek akciója annyira komoly, hogy már klubhelyiséget is keresnek, ahol az új párt, az igazi függetlenségi pártja állandó összejöveteleket fog tartani.

Érdekes, hogy Kossuth Ferenc Bartha Miklós siremlékének leleplezése után kereste az alkalmat, hogy a fiatal báró Wesselényit megtartsa a kormánypártban. A puhítási kísérlet azonban kudarcot vallott. Báró Wesselényi Ferenc ma is vezére a békés erdélyi kurucoknak, akik nem szegődnek az árulókhoz.

Bánffy jelentkezik Szeged tiltakozására készül

A *Hír* jelentette először, hogy Bánffy Dezső báró a kiegyezés ellen állást foglal és egy a kiegyezés, mint a kvóta és a bankkérdés ügyében felszólalásra készül a képviselőházban. Hogy ez a hír mennyire igaz volt, azt ma maga Bánffy Dezső igazolja a szegedi új-párthoz intézett táviratában, melyben tudatja szegedi hűveivel, hogy a kiegyezés és a kvóta ellen a parlamentben beszédet fog mondani. Az újpárt Végmann Ferenc elnökletével tartott ülésén ma kimondta, hogy a város képviselőjének állásfoglalását helyesli és Szeged törvényhatóságát is tiltakozásra szólítja föl.

Nem kell a mandátum! Hol az ellenérték?

Az erdélyi kurucok közül való Gyarmathy Dezső országgyűlési képviselő is, akit mélyen bánt, hogy a kvótaemelés kiegyezéssel lejárják a pártot. Ezért inkább lemond a mandátumáról, semhogy tanuja legyen a 48-as program elföldelésének. Gyarmathy maga jelenti

ki ezt levelében, melyet *A Nap* szerkesztőségéhez intézett. A becsületes irás így szól.

Tisztelt Szerkesztőség!

Az a meggyőződésem, hogy a kiegyezést, tekintettel gazdasági viszonyainkra jól-rosszul meg kell kötni (!!!) és meg vagyok győződve, hogy ennél a jelen viszonyok között jobbat nem tehetnek (!!!) *A kvótának elvből ellene vagyok, annyival inkább a kvótaemelésnek.* De legyünk tisztában azzal, hogy ha pártunk a koalíciós alapot elfogadta és vezérei tárcát vállaltak, a kvótát is elfogadták. Csak az nem szabad, hogy ellenérték nélkül a csavart mélyebbre süllyesszék. Legnagyobb hibának látom azt — és ez a mi aggaszt — hogy igen sok törvényes forma mellőzésével és ellenérték nélkül a kvóta fel-emelését a függetlenségi párttal akarják megszavaztatni. E mellett 67-es vezérférfiak fenhagyon hirdetik: „íme a 48-as párt esődje!” Ebben én a 48-as eszmék lejárására való törekvést látom. Ennek támogatására kapható nem vagyok, mert a függetlenségi eszmék épen fentartása az ország életszükséglete, nézetem szerint ennek népként szívéből való kiirtása örök chaoszt jelent és később vagyok a parlamentből kilépni, semhogy a sirásának részese legyek.

Igaz tisztelettel

Dr. Gyarmathy Dezső.

Ez egy őszinte, becsületes ember megnyilatkozása. Gyarmathy nem teketóriázik, nem futkos miniszteri kegyek és miniszteri mosolyok után: kimondja az igazat, sőt áldozatra is kész. Rosszul tenné azonban, ha a mandátumáról mondana le. Ilyen egész férfiaknak küzdeni kell, mert ez a nemzet csak úgy lesz nagygyá és erőssé, ha bátran vesszük föl a küzdelmet Ausztriával.

Kvótaemelő méltóságos urak

— A főrendiház ülése —

A kétperces kvótaemelés szele megcsapta már az öreg méltóságos urakat is. Wekerle Sándor miniszterelnök javaslatára ugyanis meg kellett alakítani a kvótadeputációt, melybe a felsőház öt tagot választ. Ezért hívta ma ülésre a főrendiházat Desseffy Aurél gróf, ki katonás pontossággal délután öt órakor nyitotta meg az ülést.

Egy csomó elnöki előterjesztés előzte meg a választást. A legérdekesebb az volt, hogy Almásy Dénes gróf családi ügyeire való tekintettel lemondott a királyi és országos legfőbb fegyelmi bíróság tagságáról. Ezt egy hosszú levélben jelentette be a nagy elfoglaltságu gróf. Vigyázó gróf, a főrendiház jegyzője felolvasta a levelet, melyet az öregek fejesóvalva hallgattak. Aztán pedig hideg nyugalommal tudomásul vették, Almásy gróf tehát fölmentetett a borzasztó munka alól. Végül jelentette az elnök, hogy Darányi Ignác földművelésügyi miniszter kétszáz példányt küldött a főrendiháznak az *Öt év a székely akcióiból* című füzetből. Ki fogják osztani, hadd okuljanak a mágnások.

Most következett a szavazás. Összesen huszonheten voksoltak a kvóta-bizottsági tagokra, köztük Mailáth gróf erdélyi püspök, Radu és Hosszu püspökök, Bogdanovics Lucian, Csekonics Endre gróf és még huszonketten. A szavazás eredményeképp a kvóta-bizottság tagjai lettek:

Harkányi Frigyes báró,
Mailáth József gróf,
Miklós Ödön,
Pallavicini Ede örgróf,
Rudnyánszky József báró.

Egyéb tárgya nem volt az ülésnek, mely egy-egyed hat órakor már véget is ért.

Elfogadták az indemnitást. A képviselőház pénzügyi bizottsága ma délután öt órakor tartott ülésén tárgyalta az indemnitásról szóló törvényjavaslatot. Az ülésen Széll Kálmán elnökölt, jelen volt Wekerle Sándor miniszterelnök is, mint pénzügyminiszter. A törvényjavaslatot Hoitsy Pál előadó ismertette s a bizottság a javaslatot általános-ságban és részleteiben egyhangulag elfogadta.

MÁSFÉLMILLIÓS BANKSZÉDELGÉS ZOMBORBAN

A Herczog Testvérek zombori bank-cég tagjai sikkasztások, csalások és váltó-hamisítások szédületes sorozatát követték el. Kettőn Zomborban fosztogatták a magánosokat és a bankokat, a legidősebb testvér Vukováron szélhámoskodott. Három héttel ezelőtt eltűntek. Azóta nyomuk veszett. Az ügyészség megindítja az eljárást

A HIR leleplezi a nagy panamát

A bankszédelgések mai színvonalát magasan tulszárnyalta két fiatal zombori bankár, akiknek raffinált üzelméről, halmozott gonosztetteiről *A Hír* értesíti elsőnek az országot. Óriási méretű, részleteiben ma még át sem tekinthető a bűnöknek az a szédületes sorozata, amelyet a *Herczog Testvérek* zombori bankcég két tulajdonosa három év óta a legnagyobb titokban, de annál szívósabban és sikeresebben követett el. *Herczog* Ferenc és *Herczog* Izidor, a két szélhámos testvér, másfélmillió korona erejéig koppasztotta meg a bankokat és a szerencsétlen, jórészt vékonypénzü polgárokat, a kik karmaik közé kerültek. Értettek ehhez a hóhér-mesterséghez; nem bocsátották el az áldozatokat, míg utolsó csöpp vérüket el nem szívták. A szervezett váltó-panama Zombor határain túl, Bácska legnagyobb városaira, sőt a Szerémségre is kiterjedt, a hol a Herczog testvérek bátyja, a harmadik rablóbankvezér manipulált. A zombori haramiák fényes életet éltek, pezsgő volt az italuk, kártya a bibliájuk, lázasan majmolták a bácskai dzsentrit. Vágyaik délibábja a milliók, a becsstelenül kisarcolt, elsikkasztott, kicsalt milliók tündérbirodalmát festette mohó szemek elé. Meggazdagodni s aztán — el Amerikába a rabolt vagyonnal. Így tettek Herczogék, a három egymáshoz illő testvér, akik háborítlanul fosztogathattak, sőt háromheti egérutat is adtak nekik a gyanutlan hitelezők, mialatt ők talán már az Oceánon járnak.

A két Herczog

Gyors karriér a szökésig

— *A HIR* tudósítójának telefonjelentése. —
Zombor, október 24.

Három évvel ezelőtt új bankcéget jegyeztek be a zombori törvényszéken. A cég: *Herczog Testvérek bank- és bizományi üzlete* Zombor legforgalmasabb terén, a szerb templommal szemben levő *Nikolics*-féle házban üttött tanyát. Tulajdonosai: *Herczog* Ferenc 28—30 éves és *Herczog* Izidor 24—26 éves fiatalemberek voltak, akik a banknyitás előtt nagybátyjukkal voltak közös üzletben. A két testvér rövid idő alatt pénzügyi hatalmasság lett nemcsak Zomborban, de a Bácska többi városában is. Két százalékkal több kamatot adtak a pénzbetevőknek s így nagy üzletkört sikerült szerezniök. Minden váltót elhelyeztek, de ezt a szívességet a kiuzsorázott adósokkal fizették meg. Három évig úgy éltek, mintha legalább is a *Dungyarszkyék* pénze lett volna a zsebeikben. Költséges passziókra ezeket áldozták, veszettül lumpoltak és kártyáztak, autómobil tartottak s mindenkiel lebarátkoztak, a hogy ez már Bácskában szokás. Így módon nagy népszerűsége tettek szert. Hogy állandóan a folszinen maradhassanak, nagy pénzekre volt szükségük. A kártya nem ütött be, áttértek tehát a bankszédelgés terére, a melyen megdöbbentő rekordot értek el. A csalás, sikkasztás és váltóhamisítás művészetét a tökéletesség fokáig fejlesztették és eszközeikben csöppet sem voltak válogatósak. A kisember pénze is kedves volt nekik, ha ráteheték a kezüket. A mellett bámulatos ügyesen végezték gazságaikat. A legutóbbi

hetekig senkisémet tudott róluk. Csak mikor hirtelen eltűntek a városból és már *három héttel távol voltak*, kezdtek rosszat sejteni. A károsultak észhez kaptak, egymásután érkeztek az ügyészséghez a jelentések, megindult a lavina, amely elől a két nagyszabású szélhámos Amerika szabadabb tájai felé menekült.

Egy szívességi váltó körül

Az első följelentés

— *A HIR* tudósítójának telefonjelentése. —
Zenta, október 24.

Dr. *Szilágyi* Károly zentai ügyvéd följelentést tett a zombori királyi ügyészségen a Herczog testvérek ellen. Váltócsalás miatt a bűnügyi eljárás megindítását és a megszökött bankárok *körözését kéri*. *Szilágyi*-hoz azzal a kéréssel fordult az egyik Herczog, segítse ki a céget egy tizennégyezer koronás váltóval. Az ügyvéd egy fillért se vett föl erre a váltóra és Herczogéknak megtiltotta, hogy a váltót fölhasználják. A cég mégis értékesítette azt s most *Szilágyi*-nak kell a tizennégyezer koronát fizetnie. Most az ügyészség előtt van a váltó, amelynek alapján megindult az eljárás.

Vagyon, ami nincs

Harminchétezer korona családi betét

— *A HIR* tudósítójának telefonjelentése. —
Zombor, október 24.

A Herczog-bank üzleti könyveiben *özevgy Herczogné* nevére huszonháromezer korona, Herczogék nővérének nevére pedig tizennégyezer korona betét van feltüntetve. Ez a *harminchétezer koronás tétel hamis*. A két hölgy egyetlen fillér betéttel sem járult hozzá a bank vagyonának szaporításához. Hasonlóképpen szerepel *Krausz* Mihály gyáros egy huszonegyezer koronás betéttel. *Ez a betét is hamis*. *Krausz* nemrég téglagyárat alapított Herczogékkal Zomborban, akik tagadták, hogy részük van a dologban. *Krausz* ma is azt hangoztatja, hogy az övé a gyár. Ezzel a mesével a türelmetlen hitelezőket akarták megtéveszteni.

A bankmanipuláció

Pörlik az adósokat

A két Herczog úgy akart eleinte bizalmat kelteni a bank iránt, hogy a betétekre *két százalékkal többet adott*, mint a többi bankok. Ez a kedvezés nagyon sokakat csábított arra, hogy a megtakarított koronákat Herczogék bankházába vigyék. *Ezeket a betéteket az utolsó fillérig elsikkasztották a cég tulajdonosai*. Váltóra is adtak kölcsönt, de itt már magasabb kamatlábbal dolgoztak. Főleg *kisfizetésű, megszorult tisztviselők* fordultak *váltókölcsönért* a Herczog-bankházhoz. Most ezeket sujtja legfájdalmasabban a bank letörése. A nagyobb pénzintézetek ugyanis most az *adósokat pörlik*, mert bár Herczogék a saját zsirójukkal tudták csak reeszkomptálni a váltókat, most rajtuk egy fillért sem lehet bevasalni. Vagyonos emberek alig vannak érdekelve a bukott banknál; ezek nagyobb bankokhoz fordultak kölcsönért.

Az elrontott váltók meséje

Egy rókáról három bór

Hallatlanul vakmerő csalást követtek el Herczogék az ugynevezett szívességi váltókkal. Ez volt az ő specialitásuk. Az eljárás nagyon egyszerű, de annál gonoszabb. Szívességi váltókat vásárolt a cég, de az adósoktól több váltót kért. Az adósok pedig adtak, mert Herczogék azt mondták, hogy a *váltó el van rontva*. Az adós új váltót írt alá, a kezesek is szignálták, *de a cég nem szolgáltatta vissza a régi váltót*.

— *Eltéptük a régi!* — mondták annak, aki óvatosságból visszakérte.

Ily módon egyes adósok *három-négy váltót is adtak* ugyanarról a kölcsönösszegről. A Herczog testvérek ezeket a váltókat Budapesten számítottatták le. *Kilenc pénzülnézetnél* helyezték el a kicsalt váltókat. A bíróságok dolga lesz eldöni, hogy kötelesek-e az adósok háromszorosan és négyszeresen visszafizetni az egyszer fölvevett váltókölcsönt?

Az elkártyázott hozomány

Szegény almérnök!

Amit Herczogék *Szücs* Ervin zombori városi almérnökkel műveltek, az valamenyny esetben fölhaborítóbb és szenzációsabb. *Szücs* almérnök két hónappal ezelőtt nősült meg és hozományul huszezer koronát kapott. Ezt a pénzt *egy éjszaka elkártyázta*. Hogy családja és főleg apósa előtt leplezni tudja a dolgot, *Herczog* Ferenchez fordult segítségért. Nem kért többet, csupán azt, hogy egy *huszezer koronáról szóló betéti könyvet* állítson ki az ő (*Szücs* Ervin) nevére. Ennek ellenében egy huszezer koronáról szóló váltót adott át Herczognak, de kikötötte, hogy a váltót nem szabad tovább adnia. Az almérnököt tényleg felelősségre vonta az apósa, aki hallott valamit a nagy kártyavesztéséről. *Szücs* nyugodtan kihuzta a kabátja zsebéből a betéti könyvecskét.

— Tessék, betettem a Herczog-bankba az egész hozományt. Egy fillér se hiányzik belőle.

Szücs apósa ezzel meg volt nyugtatva. Herczogék azonban türelmetlenkedni kezdtek. A váltón felül értékpapirokat és sorsjegyeket csaltak ki az almérnöktől és *mindent pénzé tettek*. A váltót is. A váltó pedig *hamis* volt. *Szücs* Ervinné és *Szabó* László nevét irták a váltóra. A szerencsétlen almérnök persze abban a biztos tudatban adta át Herczogéknak a hamisított váltót, hogy ezek nem fogják értékesíteni s ő a betétkönyvet baj nélkül visszaadhatja, mihelyt pénzhez jut. Nem így történt. Herczogék kapzsisága romlásba kergetett egy jobb sorsra méltó embert, tönkretette egy család boldogságát. A váltóról most derült ki, a bankárok szökése után, hogy hamis.

Elsikkasztott biztosítási pénzek

Mikor Herczogék inkasszálnak

A Herczog-bank a *Foncière* biztosító társaság zombori ügynöke volt. Ebben a minőségben tűzkár és baleset ellen biztosította a két Herczog a bunyevácokat. A rendes provízió azonban kevés volt nekik. Arra a pénzre fájt a foguk, amit a felektől inkasszálnak. Lelkiismereti háborgások nélkül vágtak zsebre *tizenötezer koronát*, amely összeg a biztosítási részletekből került ki. Hogy a sikkasztást leplezzék, azt irták a *Foncière*-nek, hogy a *felek nem akarnak fizetni*. Ezt el is hitték és csak most pattant föl a titok zárja. *Herczogék* a *tizenötezer koronát elsikkasztották*. A biztosító-társaság is megteszi ellenük a följelentést.

A becsapott rokon

Több mint százezer korona

Spitzer Márk zombori bankár, Herczogék közeli rokona, hír szerint *százhuszezer korona* kárt szenved a nagy bankpanamában. *Spitzer* állítólag huszezer korona készpénzt és több mint százezer korona visszle-

számítási hitelt adott Herzogéknak. A kölcsönt a bankcég rossz váltókkal és sziveségi váltókkal fedezte. Spitzert horribilis veszteségek érték a szélhámos rokonok csalásai és sikkasztásai folytán.

Egy korona három fillér

Ennyi volt a pénztárban

— A HIR tudósítójának telefonjelentése. —
Zombor, október 24.

A Herzog-testvéreknek minden vagyona, butora le van foglalva. A törvényszék zárgondnokot rendelt ki a banküzletre. Egy vukovári takarékpénztár kérte a bűnügyi zárlatot. A letározás alkalmával mindössze

egy darab egykoronást, egy darab kétfillérest és egy darab egyfillérest

találtak a pénztárban. Volt azonkívül néhány értéktelen váltó, de két-három jó váltót is találtak, amelyeket azonban érthetetlen okokból nem eszkomptáltak. Egy korona és három fillér, — ez volt a Herzog-cég összes vagyona, amit a százezrekkel becsapott magánosok és intézetek számára hagyott.

Hamis váltók a Szerémségben

— A HIR tudósítójának telefonjelentése. —
Vukovár, október 24.

A Szerémség megyei takaré- és leszámítoló részvénytársaság bűnügyi följelentést tett a zombori kir. ügyészségen a Herzog-cég ellen. A bankárok ennél a vukovári pénztárnál hatezer koronás hamis váltót helyeztek el és az intézet leszámította azt. Ugyancsak Vukovárról egy másik bankot nagyobb összegű váltóval csapták be. A bűnügyi zárlatot Vukovárról kérték.

A károsult bankok

Egy zombori bankár nyilatkozata

— A HIR tudósítójának telefonjelentése. —
Zombor, október 24.

A HIR munkatársa beszélgetést folytatott Sztojkovits Nenád tekintélyes zombori banküzlet-tulajdonossal, aki a Herzog testvérek szédelgéseiről ezeket mondotta:

— Egész csomó büntény nyomja a szökevények lelkét. Hirtelenében nem is tudnám megmondani, mennyi a kár, de azt hiszem, meghaladja az egymillió koronát, sőt nagyon valószínű, hogy a másfélmillió koronát is. A magánfeleken kívül kárt szenvednek az összes zombori bankok, Budapesten kilenc pénzügyi intézet, Bécsben kettő, Szabadkán négy, Eszéken és Vukováron kettő-kettő, Ujvidéken egy. Nincs a váltócsalásnak az a módja, amit ez a két végtelenül könnyelmű életet élő Herzog meg ne kísérelt volna. A bankárszélhámoságnak jelenleg ők a királyai, akikhez képest Fischer és Riesz szerény kezdők csupán. Amígél és Jenő M. Sz. direktor urak pedig iskolába járhatnának hozzájuk. Tömeges kisexisztencia esett a Herzog-bank áldozatául. Különösen a tisztviselők nyögik a Herzogok gazságait. Jellemző ezekre az urakra, hogy üzleti könyveket ez év január elsejétől egyáltalán nem vezettek. A zárgondnok mindent a legörültebb rendtelenségben talált. Nem bankház volt az, hanem egy szédelgésre berendezett iroda. Ezek a Herzogok nagy stílusban dolgoztak. Három évvel ezelőtt önállósították magukat és minden pénzt felemésztettek, amit manipulációikkal összeharácsoltak. Itt igen nagy a részvét Herzog Ferenc édesanyja és fiatal felesége iránt, akit most Kassára vitt az édesapja.

Sztojkovits Nenád még azt közölte A HIR munkatársával, hogy ő a bankpanamában nincs a pénzével semmiképpen sem érdekelve,

Mit mond a főkapitány?

Nincs följelentés

— A HIR tudósítójának telefonjelentése. —
Zombor, október 24.

A HIR munkatársa telefonon nyilatkozatra kérte föl Listyevity Tituszt, Zombor város főkapitányát, aki ezeket mondta:

— Tudok bizonyos gyanus esetelekről, de csak hallomás útján, mert hivatalos följelentés a rendőrségen mindeddig nincs. Pontos adatokkal tehát nem szolgálhatok. Annyit tudok, hogy sok pénzt szedtek föl a Herzog testvérek. Rengeteg sziveségi váltókkal biztosították magukat. Ugy hallom, nagyon sok a károsult, több pénzintézet nagyobb összeggel van érdekelve. A bankcég tagjai tényleg eltűntek a városból. Néhány héttel ezelőtt nyomuk vesztett.

A főkapitány óvatos kijelentéseiből is megállapítható, hogy a Herzog-testvérek óriási bankszédelgést követtek el, amelynek sok szerencsétlen áldozata van.

Kártyáztak, tivoliztak!

Persze ezekben

A két Herzog nagylábon élt a bácskai székvárosban. A bankban keveset voltak, annál több időt töltöttek a kávéházakban és a kaszinókban. Órákhosszat kártyáztak feltűnően nagy összegekben. A kártyaasztalnál rendszeren ferbli és makoá folyt, ezekre ment a játék. Gyakran nyertek, még többször vesztek is így a mérleg éppenséggel nem volt kedvező. A hazardörök közt a Herzog-fiak vezettek. Bácskában nagyon elterjedt billiárd-játék a tivoli, amelyen sok odaváló dzsentrinek uszott már el az apai öröksége. A tivoli nagyon hazard játék, tehát Herzogéknak is tetszett. A Herzog-testvérek súlyos pénzeket vesztek ezen a játékon. Ilyen életmód mellett nem volt nehéz kitalálni, hogy a bankárok hirtelen távozása nem üzleti ügyekkel van kapcsolatban; Herzogék fölött tüzet fogott a tető és ők sietve menekültek a romok közül.

Szomoru mézeshetek

Visszaküldték az asszonyt

Herzog Ferenc, az idősebb testvér, néhány héttel ezelőtt megnősült. Szép kassai leányt vett feleségül, akivel huszezer korona hozományt kapott. Nagyon kellett a pénz, hacsak huszezer korona is, — ezért mondott oly sietősen bucsut a legényeletnek. A mézeshetek edességét azonban csakhamar megkeserítették a bank zilált viszonyai. Herzogék nyakig usztak a váltó-manipulációkban és elhatározták a szökést. A fiatal asszonykát Kassára küldték az édesanyjához. Azt mondották neki, hogy a bank ügyeinek rendezése végett hosszabb utra kell menniök. Az ujdonsült menyecske, akit ily kegyetlenül üztek ki a boldogság paradicsomból, könnyezve fogadott szót férjének.

A szökés párosan és automobilon

A Herzog-testvérek — mint a bankszélhámosok általában — nagyzási hőbortban szenvedtek. Semmivel sem akarták a bácskai dzsentrik mögött maradni. Nemrég két automobilt vettek, de ahhoz már nem volt szívük, hogy ki is fizesék. Az üzletet úgy kötötték meg, hogy az automobil-cég számára vevőket hajtottak föl. Ennek a közvetítésnek az árát azután az automobil-gyáros fizette meg, mert a Herzogok természetükhöz híven, itt is különféle suskusokat követtek el. Három héttel ezelőtt mindenfelé az ismerőseik között azt hangoztatták, hogy öthetes üzleti kirándulást tesznek. Az igazi cél: a szökést nem vallották be. Akkor már nagyon szorosra fonódott a hurok a testvérek nyakán. A kétségbeesett betevők ostromolni kezdték a bankházat. Herzogék azzal biztatták őket, hogy minden rendben lesz, csak várjanak néhány hétig türelemmel. Október első napjaiban tűnt el a két bankár. Urasan, előkelően oldott kereket: automobilon ültek és mosolygó köszönetések közepette kihajtottak a városból.

El Amerikába!

Brünnben elfogták őket?

A városban elterjedt hírek szerint a két Herzog Amerika felé vette útját. Sokan azt mondják, hogy most talán már valamelyik Oceánjáró hajón pihenik ki a testvérek a bankpanamák fáradalmaikat. Ma az a hír volt a városban, hogy a szökevényeket Brünnben letartóztatták. Erről azonban mitsem tud a rendőrség. A HIR másfelé is kérdezősködött, de sehol sem erősítették meg a letartóztatás hírét.

A harmadik Herzog

Ez is megszökött

— A HIR tudósítójának telefonjelentése. —
Vukovár, október 24.

Herzog bankár néhány héttel ezelőtt innét nyomtalanul eltűnt. Most derült ki, hogy egész sorát követte el a csalásoknak, sikkasztásoknak és váltómanipulációknak. Herzog a zombori Herzog-bank tagjainak a testvérbátyja. Harminchárom-harmincöt éves lehet. Két öcscsével együtt szökött meg. Már eddig is több bűnügyi följelentést tettek ellene.

NYILTTÉR

E rovat alatt közlöttekért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

Tüdő-mellbajok

(tüdővész — tuberkulózis — I. II. szakában), vérkőpést, tüdőcsucsuhurut, kórház eredményes gyógyítanak új gyógymóddal, inhalációkkal és

szérumoltásokkal

Dr. HARMAT GYULA tüdőbajok rendelőintézője — inhalátorian
BUDAPEST, VII., Rákóczi-ut 82.
Rendelés 11-12. 2-4-ig.

Tauszky Miksa fia

Tauszky Lipót Budapest.

Csakis VIII., Vig-utca 25. sz. (Saját házban).
Magaselőlegek. Telefon 65-39. Magas előlegek.
Legnagyobb butorszállítási költöztetési és beraktározási vállalat. Ajánlja egy helyben és vidékre, valamint a közelgő nyaralókba való butorszállításra jutányos ár mellett szolgáltatást

ŐS-BUDAVÁRA

összes épületei leromboltatnak

mert

ŐS-BUDAVÁRA feloszlik!

Az összes épületi faanyagok, cserépfödlek, deszkák, ablakok, ajtók, továbbá Pegotgyártmányu automobil, 100 darab villamos ivlámpa, stb. stb. Minden a legjobb állapotban olcsó áron eladó.

Reggeli 9 órától esti 5 óráig.

KOSSUTH LAJOS BESZÉL

1875-ben mondta
1907-ben is igaz

Hallgassák meg az árulók!

A függetlenségi elvek szegre akasztásával, amit a Kossuth Ferenc vezette párt országos fölháborodásra rögtönzött, még csak el sem dicsekedhetnek a Royal-klub mandarinjai, hogy valami eredetit találtak ki. Megismételte magát a história. *Tisza* Kálmán ugyanezt tette 1875-ben, amikor pártjával, a balközéppel a Deák-pártba lépett. Akkor egy *Kossuth* Lajos haragos tiltakozása harsogott végig az országon. Amit mondott, ma is aktuális; szomorúan, lesújtóan érdekes. Figyeljenek ide a 48-árulók, mit mondott a magyar függetlenség apostola a debreceni párthoz intézett turini levelében (1875 május 2). Akkor is kiegyezés előtt állt az ország és a 67-essé vedlett függetlenséggel szavaztatták meg a kvótát. Ezt írta Kossuth Lajos:

Egy egész tekintélyes párt, a közjogi ellenzék képviselőinek legszámosabb árnyalata, beolvadt azon pártba, melynek ellenében ellenzékül volt az országgyűlésre küldve. Szomorú jelenet! Tartok tőle, hogy ily példák nagyon meg fogják ingatni nemzetünk érzelmeiben a képviseleti rendszer iránti hitet... *Hogy a képviselő kötelezve van hiven ragaszkodni a programhoz, melynek alapján képviselőül lett választva, ez oly igazság, mely a képviseleti rendszernek sarkalapját képezi.* E nélkül a képviseleti kormány (mint az angolok helyesen nevezik) megszűnik „képviseleti“ lenni, s *parlamentáris formák mezébe burkalt abszolutizmussá* változik; ami a palástolatlan abszolutizmusnál még kárhuzatosabb, mert mind a kettő nyomás, *de az első hozzá még csalás is.* Azonban ha már arra voltunk kárhuzatva, hogy ezt az imparlamentáris parlamenti unikumot csakugyan megérjük, nekem, nem tagadhatom, *különösen rosszul esik, hogy az Debrecen képviselői mandátumának auspiciuma alatt hajtatott végre.* . . . *Tisza* Kálmán ur, dacára annak, hogy választóinak tett fogadása épp úgy kötötte, — mint egy év előtt, — mégis megengedhetőnek vélte magának, hogy adott szaván magát tultegye, s a párt jellegét képezett közjogi ellenzéki állást egyszerien félretéve, minden kikötés nélkül kormányba lépjen. És követői, a volt balközép, most *szintoly hangozan tapsolnak* ennek, mint egy év előtt az ellenkezőknek. Mi türes-tagadás, ez aztán bizony *ázsiai állapot.* *Valóságos Mandarin-Wirthschaft* . . . Minő bűn! . . . *hogy kezet fognak elleneikkel* oly dolgoknak megoldására, melyeket a közösiügyes alapon is megoldhatónak mondanak. . . . Szerencsétlen, — több! *elkárhuzolt nemzet* az, melynek, ha függetlenségét elvesztette vagy eljátszotta, az annak visszaszerzésére intézett törekvés *nincs mindig napirenden* . . . Nincs napirenden! jövő kérdése! Boldog isten! *és ezt most mondják, éppen most, midőn a kvóta kérdése megoldásra vár. Hát mikor lesz napirenden, ha ilyenkor nincs? Soha!* És így van. Ez a manueverek kulcsa. Megadták magukat a közösiügyes állapotnak. Népiesen szólva: *beadták derekukat.*

Ma is azt mondják a hivatalos 48-asok: nincs napirenden a függetlenség, előbb kösük meg a kiegyezést, emeljük fel a kvótát, aztán . . . azután tiz év múlva esetleg, talán . . . A nagy Kossuth Lajos sujtó szava állik reájuk: *kezet fognak ellenségeinkkel,* kárhuzatos sorsra juttatják a nemzetet, végképpen beadták a derekukat.

A beteg hadsereg

A berlini Moltke-Harden-pör tárgyalásának folytatása. Katonatanuk, k k borzalmas leleplezéseket tesznek a magasrangú tisztek erkölcstelen orgiáiról. Moltke botrányából az egész német hadsereg botránya. Eulenberg herceget megidézik

Tegnap óta egész Berlinnek nagy szenzációja van. Egy középpont köré tódul minden érdeklődés és minden izgalom, a nagy törvényszéki tárgyalás köré, ahol tegnap óta Moltke grófnak Harden Miksa ellen indított sajtópörében folynak a kihallgatások. Harden homoszexuális üzemekkel vádolta meg cikkeiben Moltket, akinek barátaival, különösen Eulenburg herceggel, a cikkekre szerint, perverz viszonya volt. A tegnapi kihallgatások során *a tanuk Harden mellett vallottak, többek között Moltke elvált felesége és mostoha fia is.* A mai tárgyalás még izgalmasabb és pikánsabb természetű volt, mint a tegnapi. Harden védője, dr. *Bernstein*, szenzációs új leleplezéseket tett Moltke sexuális üzemleiről. A gróf szerinte éjjeli orgiákat rendezett, amelyre *sok fiatal katona szokott meghíva lenni.* Azt is kijelentette *Bernstein*, hogy Harden cikkeinek politikai tendenciája volt, azt akarta, hogy a császár környezetéből pusztuljanak azok a bűnösök, akik a büntetőtörvény 174. szakaszába ütköző fajtalanásokat elkövettek. A Moltke-Harden-pör mai tárgyalásának új szenzációiról a következő berlini tudósítás számol be:

A délutáni tárgyalás

— A HIR tudósítójának telefonjelentése. —

Berlin, október 24.

Hogy a magánvadás, Moltke gróf milyen társaságban élt, arra nézve sulyosan kompromittáló egy volt gárdatiszt tanuvallomása, aki a Moltke gróf barátainak orgiáiról tett a délutáni tárgyalás folyamán leleplezéseket. A gárdatiszt előadta, hogy amikor ő 1895-ben mint önkéntes belépett a garde du corps ezredbe, gróf *Lynar kapitány erköcstelen ajánlatot tett neki.* Ő elfogadta az ajánlatot és több társával este elment a Lynar villájába, ahol *több ur is jelen volt.* Itt olyan üzemekre használták fel őket, amelyek *lehetetlen bővebben elmondani.* A tanu azt hiszi, hogy *Moltke is ebben a társaságban volt.*

Bolhart vallomásai

A délutáni, zárt ajtók mögött megtartott tárgyaláson *Bolhart* vértetestőr kihallgatása rendkívül szenzációs volt. *Bolhart* elbeszélte, hogy többször volt ezelőtt *Lynar* ezredes nyaralójában, ahol mindig félhomályban ült a homoszexuális üzemekre összejött előkelő társaság. Nem tudja egész határozottan, hogy köztük volt-e *Moltke* Kuno gróf, itt a tárgyaláson felismerni véli, csak hogy abban az időben nem volt ilyen kopasz. Akkoriban nyílt titok volt, hogy magasrangú tisztek, köztük nem egy herceg is, homoszexuális kicsapongásokat követett el abban a társaságban.

Izgalmas vita

Harden Miksa: Akkoriban nekem több, hitelt érdemlő tanu hajmeresztő részleteket mondott el. Köztudomásu, hogy gróf *Hohenau* és *Lynar* e miatt kénytelenek voltak kilépni a hadsereg kötelékéből és az is tudvalévő, hogy *Lynar* akkor így szólt a trónörököséhez: „Nekünk pusztulnunk kell, holott mások is épp ilyen romlottak.“

Gróf *Hohenau* és *Lynar* részt vettek az orgiákban.

Elnök (a tanuhoz): Gróf *Hohenaut* felismerte?

Tanu: *Határozottan.*

Elnök: Hát *Eulenburg Fülöp* herceget?

Tanu: *Ő is ott volt.*

Elnök: Ön azt mondta, hogy gróf *Moltke* is ott volt; tudták róla, hogy ő a császár ő feleségének hadsegéde?

Tanu: Igen. Mindenki beszélt róla, hogy gróf *Moltke* is ott volt. *Lynar* válogatta ki az embereket és engem is megbízott vele. Többek közt egy altisztet is meghívott a parancsnok. Ez az altiszt ma a tanuk közt van.

Ezután élénk szóváltás támadt a magánpanaszos jogi képviselője és *Bernstein* védő közt arról, hogy *Eulenburg Fülöp* herceg ott volt-e a villában.

Gordon: Itt tévedés forog fenn. A herceget összecserélik gróf *Eulenburg Frigyes* Bothoval, akinek ilyen affér miatt kellett kilépnie a hadseregből.

Harden: Összetévesztésről szó sem lehet. A góthai Almanachben megmutattam a tanunak *Eulenburg Fülöp* herceg arcképét és a nélkül, hogy nevét megmondtam volna, *Bolhart* ráismert és így szólt: „Ez *Eulenburg* herceg. Ez is ott volt.“

Gordon megjegyzi, hogy gróf *Eulenburg* 1871-ben megvált a hadseregtől. Lehetségesnek tartja, hogy a tanu *Lynarra* és *Hohenaura* ráismert; de az kizárt dolog, hogy egy képről felismerhette volna *Eulenburg* herceget, akit tiz év előtt vélt látni félhomályban.

Tanu a keresztkérdések után is megmarad a mellett, hogy látta a villában *Eulenburg* herceget.

Harden: Nekem sokan mondták el azokat a hajmeresztő orgiákat, amik a villában történtek, köztük *Bolhart* is, aki meglátogatta.

Gróf *Moltke:* Nekem sejtelmem sem volt azokról a szomorú eseményekről.

Harden: *Bolhart* ur, állítja ön, hogy gróf *Moltke* Kuno és gróf *Hohenau természetellenes dolgokat követtek el, fajtalankodtak?*

Tanu: Igen.

Kapitány és tisztiszolga

A következő tanu a vértetestőrezred egy volt őrmestere, a ki szolgálati ügyben gyakran megfordult a villában és akinek gróf *Lynar* tisztiszolgája panaszkodott, hogy nem maradhat meg gazdájánál, mert tulságosan kedves hozzá. Ezt a panaszt szabályosan tovább jelentette felettesének. Akkor mindenki beszélt, hogy gróf *Lynar* csak férfiakat szeret és mások is fajtalankodtak, köztük gróf *Hohenaut* is emlegették.

Krause *Richard* tanu, aki szintén *Potsdam*-ban szolgált akkor, azt mondja, hogy az ő jelenlétében sohasem beszéltek a tisztek fajtalankodásáról; később *Bernstein* védő keresztkérdéseire beismeri, hogy hallott azokról a természetellenes dolgokról, de azt hitte, hogy az tréfa.

Kessel tábornok

Általános feszült érdeklődés közepette állt a törvényszék elé *Kessel* tábornok, a testőrség parancsnoka.

Elnök: Beszélt tábornok ur gróf *Moltke*vel arról, hogy *Eulenburg* herceg természetellenes hajlamu?

Kessel tábornok: Sohasem.

Harden: Tud-e arról, hogy a testőrség tisztikara mozgalmat indított gróf *Hohenau* ellen és a rendőrségnél is tudakozódtak!

Kessel: Nem.

Harden: Volt-e szó arról, hogy *Lynar* kinevezik a császár szárnysegédévé?

Kessel: Nem tudok róla.

A testőrök feszes nadrágja

A következő tanu, egy volt testőraltiszt, elbeszéli, hogy *Potsdam*-ban a testőrtisztek közt általános volt az a fertelmes betegség, a

természetellenes fajtalanság. Hogyha egy vértés-testőr fehér feszes nadrágban, magas csizmával este az utcán ment, bizonyosan megszólította egy tiszt és hazavitte a lakására. (Nagy derűtség.) Most meg van tiltva, hogy a vértés testőrök este fehér nadrágban, magas csizmával az utcára menjenek. (Élénk derűtség.)

A törvényszék elnöke ezután szünetet rendelt el és délután négy órakor folytatták a tárgyalást.

Eulenburg herceget megidézék!

Gordon igazságügyi tanácsos kéri, hogy hallgassák ki lakásán Eulenburg herceget, a mire ő hajlandó; be fog bizonyosodni, hogy sejtelmé sem volt a potsdami nyaralóban történetéről és nem igaz, hogy ő vezette be a császári udvarhoz Lecomte nagykövetségi tanácsost. Baráti viszonya a magánpanaszos iránt tiszta és nemes, a herceg nem is sejtheti, hogy azt erotikusnak mondják.

Bernstein védő ajánlja, hogy idézzék meg Eulenburg herceget annál is inkább, mert egy tanu, aki a gothai almanachban felismerte a herceget, ha most látná, biztosan meg tudná mondani, ott volt-e a herceg a potsdami villában. Ha megjelenik Eulenburg herceg, akkor ő nem fogja beérni azzal, hogy megkérdézzé, milyen viszonyban állott a magánpanaszossal, hanem meg fogja vele vitatni a homoszexualitás kérdését is.

Az elnök most felolvastatja Entsel egészségügyi tanácsos bizonyítványát, amely szerint Eulenburg herceg évek óta köszvényben és súlyos neurasténiában szenved; karjain, lábain idegglob támadt, nagyobb izgalom nemcsak ártalmára lehetne, de halálát is okozhatná. A herceg csak két botra támaszkodva tud járni és ezenkívül érelmeszesedése is van.

Gordon: Átengedi a törvényszék elbírálásának, hogy megidézzék-e a herceget, annál is inkább, mert nem tudja, mire jó az ő tanuskodása. Ugyanilyen joggal kétezer tisztet is meg lehet gyanúsítani azzal, hogy ezekről a dolgokról tudomásuk volt, de hallgattak.

Harden: Állítom, hogy a tisztek legnagyobb része tudott ezekről, de érthető okokból hallgattak mind. Köztudomásu, hogy gróf Hohenau éveken át zsaroló kezében volt. Moltke se tudott volna róla, aki te-barátja volt neki?

Bernstein védő még csak azt a kérdést akarja intézni gróf Moltkehez, hogy nem városi parancsnoka-e már Berlinnek és miért nem? (Zajos derűtség.)

Gróf Moltke hallgat.

A törvényszék rövid szünet után kimondja a határozatot, hogy az orvosi vizsgálatot nem tartja megfelelőnek és ha a herceg tud akárhányszor Berlinbe utazni, palotájából kocsin eljehet a törvényszékre is; lelki izgalmtól nem kell tartania, hiszen ártatlannak vallja magát. (Derűtség.) A törvényszék holnapra megidézi Eulenburg herceget. Ezzel végződött a mai tárgyalás. A holnapi délelőtt 10 órakor kezdődik.

A hatásköri bíróság. A képviselőház igazságügyi bizottsága ma délután tartott ülésén foglalkozott a hatásköri bíróságról szóló törvényjavaslattal. Az ülésen résztvettek *Andrássy Gyula* gróf belügyminiszter, *Günther Antal* igazságügyminiszter, *Hadik János* gróf és *Meskó László* államtitkárak is. A javaslatot *Csizmazia* Endre ismertette részletesen. *Nagy Sándor* hangoztatta, hogy a hatásköri bíróság hatáskörét a közigazgatási hatóságok egymásközi összeütközésére is *ki kell terjeszteni*. *Andrássy* ezt ellenezte, mert szerinte a törvényjavaslat nem csak inparlamentáris, hanem parlamentáris időkre is készül. Célszerűbb, ha a kisebb hatásköri összeütközésekben maga a belügyminiszter dönt és pedig lehetőleg rövid idő alatt, ami a hatásköri bíróságnál nehezebben menne, mert a bíróság nincs mindig együtt. Szóba került még az az óhaj is, hogy a katonai és polgári hatóságok közt felmerült hatásköri összeütközések kérdése e törvénnyel kapcsolatban rendeztessék. *Andrássy* kijelentette, hogy *nem zárkózik el e kívánság elöl*. A javaslatot ezután a bizottság elfogadta. A bizottságok mindent elfogadnak!

A HIR

Lélekvásár a Máv.-nál

Működik a hivatalos presszió. Kijátszszák a vasutas-pragmatikát. Az üzletvezető ur korteskedik. Forrongás a szegedi vasutasok közt

— A HIR tudósítójának telefonjelentése. —

Szeged, október 24.

A Máv. szegedi üzletvezetőségének alsóbbrendű hivatalnokai és munkásai között nagy az elkeseredés az üzletvezetőség főhivatalnokai ellen, akik kijátszva az új vasutas-pragmatikát, alárendeltjeik lelki szabadságát támadták meg. A pragmatika értelmében a vasutasok fegyelmi bíróóságának tagjait felerészben kinevezik, felerészben pedig rangkülönbség nélkül az összes vasutasok választják. Ez a választás e hónap végén lesz Szegeden és a vasutasok körében, akik eddig fegyelmi ügyekben is a hivatalos felsőbbre voltak utalva, nagy a korteskedés. Tegnap aztán beleszólt ebbe a korteskedésbe *Stelczel Frigyes* üzletvezető, aki *nyomatott listát* küldött minden választónak és egy *sajátkezűleg aláírt kísérő levélben kartársi bizalommal* fölkererte őket, hogy *arra az öt emberre adják szavazatukat*, akiknek a nevét a listán *ceruzával aláhuzva* találják. A kísérőlevél szerint ez a kijegyzett öt ember a vasutasok jelöltje, holott nyilvánvaló, hogy az egész ügy az ismert *szelid nyomás* jegyében üzött nemtelen választási manőver, amely a vasutasok között valóságos forrongást szült. Véletlen folytán a hivatalos jelöltek az alsóbbrendű hivatalnokok és munkások előtt is érdemes emberek, de az a mód, amellyel rájuk akarják oktroyálni őket, fölháborító. A vasutasok küldöttséget menesztenek az üzletvezetőhöz, hogy megtudják: *muszáj-e nekik a hivatalos listát támogatni*. A presszió híre a közönség körében is elterjedt és a választás szabadsága ellen intézett támadást nagy megütöközéssel fogadták.

Kossuth Ferenc betegsége. *Kossuth* Ferenc kereskedelmi miniszter tegnap óta ágyban fekvő beteg. Heves csuszfájdalmak kínozzák és orvosa *dr. Müller Kálmán* főrendiházi tag teljes nyugalmat ajánlott neki. Ma délelőtt néhány órára felkelt az ágyból és hivatalos ügyeket intézett el. *Szterényi József* államtitkár a délelőtt folyamán hosszabb időt töltött a miniszternél. Kivüle a minisztérium több szakreferensét is fogadta *Kossuth* Ferenc. A eszozos bántalmak ma enyhültek. Remélhető, hogy a miniszter pár nap alatt teljesen fölépül és a jövő hét elején már megjelenhetik a képviselőházban.

Darabont, a betörő. Furcsa eset történt a minap a Mosonyi-utcában levő toloncház falai közt. Beesuktak oda egy *Darabont János* nevű fiatal napszámost, aki hajlék és foglalkozás nélkül esavargott az utcán. Harminc napig kellett volna bent maradnia. Elsején bevitték a cellájába *Kovács Sándor* napszámost. A suhanok megegyeztek, hogy *Kovács* helyett *Darabont* megy ki huszonnegyedikén s ezért tíz koronát kap. Amikor elérkezett a *Kovács* szabadulásiának ideje, tényleg *Darabont* jelentkezett s őt ki is becsátották. De sokáig nem élvezhette a szabadságot, mert aznap este rajtakapták, amikor betört *Gultmann S.* divatárus boltjába, a Király-utca 100. száma alatt. Bekísérték a hetedik kerületi kapitányságra s ott is *Kovács Sándor* nevén szerepelt. A néveserére azonban rájöttek és most letartóztatták mind a két ifjút fogolyszöktetés, illetve betörés miatt.

Háborúság a DMKE körül. A HIR közölte először azokat a feltűnést keltő támadásokat, amelyek a *Délmagyarországi Közművelődési Egyesület* hódmezővásárhelyi közgyűlésén a kulturregiszter vezetősége ellen elhangzottak. *Gallovich Jenő* főtitkár most egy nyilatkozatban kimutatja, hogy a támadásokat csupa olyan tanár intézte, akik a saját „kultur-üzleteik” konkurensét látják a Dmkében. Az egyik tanárt *Veszprémi Vilmost* ma Gallovich provokálta.

Szemenyei — Lemenyei

Ki küldte a táviratot?

Megirta *A Hír*, hogy a nagyváradai jogakadémia ifjusága tegnap záposan tüntetett *Ágoston* és *Mártonffy* professzorok mellett, akik tudvalevőleg nem akarták *Apponyit* és reakciós kulturpolitikáját üdvözölni. A tüntetést gyűlés előzte meg, amelyen fölháborodva téptek szét egy budapesti táviratot. A távirat arra biztatta az ifjuságot, hogy akadályozzák meg a *hazátlan bilang Ágoston* tanárt előadásainak megtartásában. Ezt a szíveséget kérte — *dr. Szemenyei Kornél* kultuszminiszteri fogalmazó. Így kaptuk mi a telefonhírt Nagyváradról. Most egy estilap azt mondja, hogy *Szemenyei Kornél* nevű fogalmazó a kultuszminisztériumban nincs. Van egy *Szemenyei Kornél* a fővárosnál, aki a pénzügyi osztálynál fogalmazó. De ez a *Szemenyei* kijelenti, hogy a táviratot nem ő küldte. Ezzel szemben valamennyi nagyváradai újságban is azt olvassuk, hogy a távirat *Szemenyei Kornél* miniszteri fogalmazótól való. Csak egy budapesti hírlapban találunk más nevet: valami *Lemenyei Ernő* budapesti egyetemi hallgatót. Már most *Szemenyei* vagy *Lemenyei*? Nagyon valószínű, hogy itt csunya misztifikáció történt *Szemenyei Kornél* nevével. Ami azonban *A Hír* tudósításának lényegén mit sem változtat. Azt cáfolni nem lehet. Különbösen semmi sem szerez vidámabb perceket nekünk, mint a cáfolatok. Igazán kezd már mulatságos lenni a pápaszemes böngészés nagyképűsködése.

*

Dr. Szemenyei Kornél fővárosi fogalmazó az alábbi levelet írta *A Hírnek*:

Igen tisztelt Szerkesztőség!

A Hírnek mai számában a nagyváradai diák-tüntetésről közölt hírével szemben tisztelettel kérem alábbi helyreigazító soraim közlését.

Nem tartozom ugyan a kultuszminisztérium kötelekébe, de ott ily nevű fogalmazó nincs is, de *nincs is névrokonom az egész városban* s így vagy tévedés van a névben, vagy valaki *nevemmel visszaélt*. A tüntetésre felhívó táviratot, sem ahhoz hasonló sem Nagyváradra, sem máshova nem küldtem s a benne megnyilvánuló türelmetlenségnek fogva *határozottan elítélem*. Az igazság és egyéni reputációm érdekében helyreigazító soraimnak becses lapjukban való szíves közlését kérve, maradok kiváló tisztelettel: *Szemenyei Kornél*, fővárosi fogalmazó.

E nyilatkozat után kétségtelen, hogy visszaélték *dr. Szemenyei* nevével. De a táviratról, amelyet szószerint közölt *A Hír*, még a cáfolatgyártásban megzavarodott félhivatalosok se mondhatják, hogy mi süttöttük ki.

Állomásfőnök a vonat alatt. A poprádfelkai állomáson ma rémes szerencsétlenség történt. Az egyik tartalékgép a sínken átfutó *Adamek* állomásfőnököt *elgázolta és darabokra tépte*. A borzalmas eset színhelyén bizottság jelent meg, hogy ya katasztrófa okát megállapítsa.

A Pikler-ügy. Azok a hullámok, melyeket a *Pikler-ügy* korbácsolt fel az egyetem hallgatói között lecsendesedtek és az egyetemi előadások napok óta a nagyobb rendben, minden rendezettség nélkül folynak. Az izgatott napok alatt tudvalevőleg az egyetemi tanács bezáratta a kapukat és az épületbe csak index-szel lehetett bejutni. Most, hogy holnap, október 25-én *Pikler* tanár újból megkezdí előadásait, az egyetem rektora egyetértve a dékánnal, jónak látta az akkor megjelent hirdetményt kifüggeszteni és az egyetem kapuit újra, további intézkedésig bezárni.

Éjszakai merénylet. *Cserniczky Anna* eselédleány, aki nemrég jött a fővárosba, eltévedt a mult este. A Sajó-utcában följánlotta egy bérkocsis, hogy hazaviszi. Alig szállt föl a kocsira, melléje ugrott egy férfi s ez ölegetni kezdte, majd annyira merész lett, hogy a leány ijedtében kiugrott a kocsiból. Nagy botrány keletkezett s rendőr is érkezett oda, de a merénylőket már nem tudta felelősségre vonni, mert elváltattak. A rendőrség nyomozza őket.

A HIR

Tűzhalál a pincében. Megrázó szerencsétlenség történt *Méhesfalva* községben. Weinberger Lipót ottani bérlő leánya tegnap völegényével a pincébe ment spirituszért. Közben a leány az égő gyertyát elejtette s a nagymennyiségben felhalmozott szesz lángra lobbant. Pillanat alatt tüzet fogott mindkettőjük ruhája. Halálos ijedelmükben nem találták meg a pince ajtaját. Mire segítség érkezett, mindkettőjük súlyos égési sebeket szenvedett. A menyasszony borzalmas fájdalmak között még aznap kiszendvedett, a völegény még él ugyan, de állapota reménytelen.

A szegedi főkapitány lemondott. Baksa Lajos dr. Szeged város főkapitánya, akit a reformátusok konventje ma a szervezendő konventi iroda vezetőjévé választott meg — mint *A Hír*-nek jelentik — a polgármesterhez intézett táviratban lemondott főkapitányi állásáról. Baksa Lajos, aki régebben *Hódmezővásárhely* polgármestere volt, csak néhány hónappal ezelőtt választották meg szegedi főkapitánynak, a régi főkapitányhelyettes: *Kóczor János* mellőzésével. Baksának az új állásban tizenkétezer korona évi fizetése és négyezer korona lakpénze lesz. Szeged új főkapitányává most kétségteljesen *Kóczor János* nevezik ki.

Sikkasztó végrehajtó. *Rasovszky* Alajos fővárosi végrehajtó tíz nappal ezelőtt elutazott Budapestről.

— Szerajevóba megyek — mondta a hivatalában — beteg rokont kell meglátogatnom.

Gyanútlanul elengedték. A távozás azonban gyanút keltett a budapesti könyvkötők és rokonszámák ipartestületének hitelszövetkezetében, ahol *Rasovszky*, mint könyvvezető dolgozott délutánonként. A rovincsolás során megállapították, hogy az eltűnt kétezerszázhatvan koronát sikkasztott. Följelentést tettek s a vizsgálóbíró elfogatóparancsot adott ki ellene.

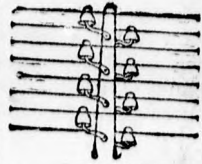
Vér a tiszt kardon. A bécsi *Kaerthnerstrasse* sarkán álldogált tegnap éjszaka *Spielmann* dragonyos hadnagy, egy tengerészorvos és két hölgy társaságában. Egy *Páris* nevű diák arrafelé menet valami megjegyzést tett, amit a hadnagy sértőnek talált magára és a diákot *rendreutasította*. A diák erre megismételte a sértő megjegyzést, mire a tiszt kirántotta kardját és a diák fejére sújtott. A rendőrség letartóztatta a tisztet, de kihallgatás után szabadon bocsátotta. A diákot súlyos sebbel szállították a kórházba.

Ujabb gyermekrontás. A fővárosi rendőrség ma letartóztatta *Lengyel* Gusztáv hangszerkészítőt, aki az erzsébetfalvi Vig-utca 11. száma alatt lakott. Egy vasalónő ugyanis följelentést tett ellene, hogy *Margit* nevű, tizenkét esztendő leányát elcsábította. Az anya szemben lakik a hangszerkészítővel s ez többször becsalta üzletébe a tapasztalatlan leányt. A kis *Margit* beteg lett, behozták a Rókus-kórházba s ott megállapították, hogy három-négy hónap mulva anya lesz. Akkor elmondta, hogy *Lengyel* mit eszelekedett. A negyvenöt esztendő, családos csábítót letartóztatták.

Halálozás. *Székely* Mihály, a Magyar Kereskedelmi Részvénytársaság igazgatója ma meghalt.

FERENC JÓZSEF KESERUVIZ
páratlan hashajtószer

x **Vásongyári raktár** ajánl eredeti árakban chifonokat, vásznakat, ágyneműket és kész női fehérneműket. Vidékre mintákat és árjegyzéket ingyen és bérmentve küld *Auer Ignác* fia Budapest, Rákóczi-ut. 10. sz.

TÁVIRAT TELEFON

Fölepül a király A gyógyulás tart

Bécs, október 24.

A király állapotában *a javulás tartós*. A köhögés és a hurut még fennáll ugyan, de *mindinkább csökken*. Az uralkodó ma délben is sétát tett a kastély kis galériájában, ahol egy óra hosszat időzött *Kerzl* doktor társaságában. A jóhangulatban végzett testmozgás az étvágyra és ennek folytán a király erőállapotára is láthatólag kitűnő hatással volt. Háromnegyed három órakor szolgálták fel az ebédet, amelyet a felség jó étvágygyal fogyasztott el. A délután folyamán számosan jártak Schönbrunnban és tudakozódtak a királyi kamarában a király állapotáról. Három órakor *Ferenc Szalvátor* főherceg érkezett meg Schönbrunnba. Utána jött *Bailen* herceg, a bécsi spanyol nagykövet titkárja társaságában. Az elhunyt *Ottó* főherceg fia, *Ferenc József Károly* szintén érdeklődött a betegség lefolyása iránt. A király, akinek munkakedve és ereje ismét a réginek látszik, délután számos jelentést vett át és több államügyet intézett el. Este hat órakor *Neusser* tanár s *Kerzl* dr. megtartották a rendszeres esti vizsgálatot, amelynek eredménye szerint *a beteg lázmentes, az étvágy és a közérzés jó, az erőállapot kielégítő, a köhögés és a hurut még tart, de mindinkább csökken*. *Gizella* bajor hercegnő *bécsi látogatásáról* egyelőre még nincsen szó.

A trónörökös a királynál

A délutáni orvosi vizsgálat eredménye is igen kedvező volt. Ő felsége *teljesen lázmentes, a hurutos tünetek visszafejlődnek*, a köhögés enyhült és ehhez képest az étvágy és az erőállapot kielégítő. A király ma délután félegyől félkettőig sétált a kis oszlopcsarnokban, ami szemlátomást jól esett és három órakor az ebéd pompásan izlett utána. Később lepihent az uralkodó. Félnegykor megjelent Schönbrunnban *Ferenc Ferdinánd* trónörökös és behatóan tudakozódott ő felsége állapotáról. Utána *Ferenc Szalvátor* főherceg, majd a spanyol nagykövet járt a palotában tudakozódni.

Vasuti katasztrófa Szolnokon Hét sebesült

Szolnok, október 24.

Ma délután öt órakor a 610. számú aradi vonat a szolnoki pályaudvaron *hibás váltóállítás következtében kisiklott*. Csodálatos módon csak az utolsó három kocsi rongálódott meg. *Három utas súlyosan és négy könnyen megsebesült*. A sérülteket a szolnoki kórházba szállították. Az utolsó kocsi közül kettő harmadosztályú, egy másodosztályú volt; az utóbbiban *nem volt utas*. A sebesültek mind érzékeny, de nem életveszélyes sérüléseket szenvedtek. Öten közülük csak első segélyben részesültek. A hatóságok megindították a vizsgálatot.

Pusztító földrengés Olaszországban

Reggio di Calabria, október 24.

Tegnap este fél tíz órakor hullámszerű földrengés volt, amely a szabadban tanyázó lakosság között nagy rémületet okozott. *Monteleone*, *Gerazze* és *Szinopoli* községekben óriási kárt tett a földrengés. *Ferruzano* község teljesen elpusztult.

Róma, október 24.

A földrengés *Cattanzaróban* igen heves volt. A lakosság rémkiáltások közt hagyta el a házakat és még a börtönben levő foglyok is ktségsbeesetten kiáltottak segítségért. *Gerazze*-ben a hatalmas templomtorony összeomlott. *Brancaleona* község fele elpusztult. A helyszíneire külön vonatokat küldtek mérnökökkel, hivatalnokokkal és mentőeszközökkel. A messinaiak a szabadban töltötték az éjszakát. *Szinopoli*-ban a romok egy egész családot eltemettek. *Sant-Ilarióban* több ház bedőlt, aminek következtében öten meghaltak. *Ferruzano* helységben számos ember életét veszítette.

Sternberget megakarták verni Mert megsértett egy szocialistát

Bécs, október 24.

Az osztrák képviselőház tegnapi ülésén gróf *Sternberg* egy karrikaturát mutogatott, amely *Schuhmayer* szociáldemokrata képviselőt egy bérkocsi bakján ülve ábrázolta. A mai ülésen gróf *Sternberg* maga elismerte, hogy tegnapi eljárása *illetlen* volt és keservesen panaszkolta föl, hogy mikor a folyosón az újságíróknak mutogatta a karrikaturát, a szociáldemokraták rátámadtak és csak *ügygyel-bajjal menekült a veréstől*. *Sternberg* tiltakozik a szocialisták terrorizmusa ellen és kilátásba helyezte, hogy a napokban *Jézus-képet* fog a Háznak bemutatni, melyre a szocialisták *szamárfejeket festettek*. *Schuhmayer* kijelentette, hogy becsületének és a parlament méltóságának tartozott azzal, hogy a karrikaturát mutogató *Sternberg*-et kérdőre vonja.

Veszélyben a szerb kereskedelmi szerződés

Belgrád, október 24.

Idevaló lapok a kormány környezetéből vett értesülés alapján közlik, hogy a *Pasics*-kabinet csak a következő feltételek mellett hajlandó kereskedelmi szerződést kötni Ausztria-Magyarországgal.

1. A huskivitel nem korlátozható semmiféle kontingentálással.
2. A szerbiai vágóhidak nem ellenőrizhetők osztrák és magyar egészségügyi tisztviselők által.
3. Az eladás nem korlátozható egynémely osztrák illetőleg magyar piacra.

Ha a *Pasics*-kabinet csakugyan felállítja ezeket a feltételeket, akkor nyilvánvaló, hogy nem akar kereskedelmi szerződést kötni, mert bizonyára jól tudja, hogy az osztrák-magyar monarchia semmi esetre sem hajlandó állategészségügyi szempontból piacait veszélyeztetni.

**Legolcsóbb
hirdetési mód!**

Nem kell a
kiadóhivatalba fáradni,
mert
minden dohánytőzsdében
kapható.

A NAP Apróhirdetési
A HIR levelezőlapja

A hirdetés a levelező-lap beérkezése napján jelenik meg.

**ÉRVÉNYES
10 szóig.
Ára csak
20 fillér**

Harc a tüdővész széruma körül

Friedrich tanár nyilatkozik

A tüdővész új szérumának felfedezése körül megindult már az a nagy szenzáció, mely minden ilyen ügy nyomában felkavarodik. A *Hir* tegnapi jelentése a közönség és a szakférfiak körében egyaránt intenzív erővel hatott. Még a politika frissen kivetett szenzációját is egészen elborította annak a felfedezésnek reménye, hogy a tuberkulózis ellen találtak végre egy olyan szert, mely milliók siralmas pusztulásának útjába áll és életet varázsol vissza olyan szervezetekbe, melyek ezrével és százezrével, a világ minden részében a megsemmisítés borzalmas útjára jutnának. Természetesen a legújabb szérum-vita egyáltalában nincs még elintézve. Furcsa is volna, hogy mikor egy világraszóló felfedezés ígéretével jelentkezik valaki, minden kritika és preventív ellenőrzés nélkül egyszerűen konstatálják, hogy az emberiség biztonságának ugyszólván a legnagyobb világproblémája rendben van. Nem történik ez a könnyelmű eljárás a Wetteinstein doktor esetében sem.

A *Hir* tegnapi híradására már megjött ugyanis az első válasz a szentendrei szanatórium igazgatójának, dr. Friedrich Vilmos kir. tanácsosnak tollából. Dr. Friedrich — hozzánk küldött nyilatkozatában — mindenekelőtt kijelenti, hogy az utóbbi időkben nem egyszer szenzációs közlemények adtak számot a tüdővész panaceájának feltalálásáról. A valóságban a kísérletezések eredményei aztán rendesen megsemmisítették a felkeltett vérmes reményeket s az elhamarkodva biztosnak kikiáltott gyógyszerekről mihamarabb kiderült, hogy értéktelenek és a tuberkulózis gyógyításának kérdését éppenséggel nem vitték előbbre. Eme bevezető soroknál sokkal érdekesebb azonban Friedrich tanár nyilatkozatának az a része, melyben az *Orvosi Újság* közleményére és a Wetteinstein doktor szérumára reflektál. Valami ellentmondás lapang itten, ami kiderül a nyilatkozatból, mely így szól:

Arra való tekintettel — írja Friedrich tanár levelében — hogy a főváros munkásrétegeiben a tüdővész a többi lakosságnál kiterjedtebb mértékben van elterjedve, már évtizedek óta arra készlet, hogy az orvostudomány rendelkezésére álló és újabb felfedezésű gyógytényezőit felhasználjam a pusztító kór megfékezésére. Így kezeltük a betegeket a Marmosek-féle szérummal, Koch-tuberkulinnal, újabban a Spengler-féle oltásokat — az orvostudomány approbált-módszereit — szintén kísérlet tárgyává tettük. Amikor pedig Wetteinstein dr. azzal a kérelemmel fordult hozzám, hogy engedjem meg, a szerével való kísérletezést, meggyőződést szerezvén arról, hogy a szóban forgó szer alkalmazása káros hatással nem jár, megadtam hozzájárulásomat a kísérletezésekhez, de határozottan kikötve feltételül azt, hogy a kísérletek ellenőrzését fentartom magamnak s azokról a *szaklapokban* közléteendő referátumok csak az esetben publikálhatók, ha azokat átolvastva, jóváhagyom. A szentendrei munkás-szanatóriumban a Wetteinstein dr. által eszközölt oltások eredményéről véleményt mondani *ezidőszereint még nagyon is korai*. Arról egy orvosi lapban tudtomon kívül megjelent közlemény a *tudományosan képzett vizsgáló megbizhatóságát nélkülözi s az abban foglalt szenzációkat a szubjektív vélemény nyilvánulásai, nem pedig az objektív bírálói*. Az elértnek vélt eredmények pedig nem tudhatók be a szer hatásának, mivel a betegek hygienikus-dietás

kezelésnek is alá lettek vetve s mivel a szanatóriumban meghonosított ezen kezeléssel teljesen olyan eredményeket értünk el a múltban is, mint a Wetteinstein-féle kezelés megkezdése előtti időben.

Friedrich tanár tehát azt állítja, hogy a szanatóriumában folytatott kísérletezések egyelőre komoly eredményeket nem ígérnek. Továbbá, hogy a szanatórium vezető-orvosának, dr. Weisz Árminnak, az *Orvosi Újságban* közzétett cikke az objektív vizsgálat feltételeinek értékét nem őríti meg. Ezzel szemben dr. Weisz egy direkt orvosi publikumnak szánt szakzerű cikkben éppen az ellenkezőjét mondja s a megfigyelt esetek eredményében azt a konzekvenciát állítja fel, hogy a *Comain-szérummal* tüdővész szanatóriumokban, klinikákon és kórházak tuberkulózus tüdőbeteg osztályain kívánatos volna a kísérletezés. Ime, már ez a két vélemény is ellentmond egymásnak, holott mind a kettő jóhiszemű és komoly orvosi studiumokra támaszkodik. Nekünk egyelőre elég ezt konstatálnunk arra nézve, hogy itt nem egy aaptalan szenzáció felelesztéséről van szó, hanem egy olyan orvostudományi kérdésről, melynek fejleményei előreláthatólag még csak ezután fogják a közönséget és az orvosi köröket foglalkoztatni.

Csinosítják az örmezei kastélyt

Széchenyi László gróf december negyedikén lép házasságra New-Yorkban Vanderbilt Gladys-szal. Az új pár a gróf örmezei kastélyában fog lakni, amelyet most rendeznek be nagy fényvel

— A *HIR* tudósítójának telefonjelentése. —

Örmező, október 24.

A zempléni megyei Örmezőn, a Széchenyi grófok ősi kastélyában napok óta lázas készülődés folyik. Sok gondosság és izlés rendezi, csinósítja a hirneves elődök régi hajlékát László gróf számára, akit szeretettel várnak haza fiatal hitvesével, Vanderbilt Gladys-szal. Egész sereg kéz szorgoskodik, hogy a fiatal házaspár minél vonzóbb, pompásabb környezetben kezdje az új életet és a magyar főúr házában jól érezze magát a fejedelmi fényhez szokott amerikai menyecske. Kínesekek ér az a sok dísz és pompa, amivel a fiatalok lakását berendezik. Egyetlen budapesti cégnél *csupán drapériát, faldísz nyolcvannyolcezer korona értékben* vásároltattott a völegény, aki egyébként személyesen intézkedett az új hajlék berendezésének stílusáról. A rendezéssel sietni kell, mert az esküvő napja már nincs messze.

Széchenyi László gróf és Vanderbilt Gladys december negyedikén kelnek egybe New-Yorkban. A jegyesek előbb az egyházi áldást kérik, még pedig a völegény miatt a katolikus templomban, a menyasszony miatt pedig a protestáns templomban s csak ezután mennek a hatóság elé, hogy törvényesítse frigyüket. Az esküvő után *százötven terítékű ebéd* lesz, amely délután négy óráig tart. Akkor indul el az új pár hajón nászutra Európába. Újév után lesz már, mikor a dúsgazdag amerikai asszony elfoglalja új birodalmát az örmezei kastélyban, ahol nagy szeretetnek és népszerűségnek örvendő László gróf oldalán a szinmagyar nép rokonzása is fogadja.

x A karlsbadi sakkverseny győztese magyar ember lesz! — Könnyű neki, mondják majd a riválisai, ő Alföldi Fehérkeresztes Sósorszeszeszel edzette magát!

MŰVÉSZET

SZÍNHÁZ ZENE KÉP KÖNYV

* **Opera.** A leghatalmasabb művészek, leghatalmasabb sikerei is keserűek addig, míg Páris nem hódol meg zenéjük előtt és a diadaluk aranyserlegébe nem csöppenti bele a maga mézcseppjét. A zordon titán, Wagner Richárd is szomjazta Páris hódolatát annyira, hogy ő, aki maga volt a forradalom, engedményeket tett a francia közönségnek és operájába a *Tannhauserba* balletet irt s általában az első jelenetet, a Vénus-barlangban játszódót, teljesen átalakította, hogy a párisi népek mulatságosabb tegye. Ennek a nagy engedménynek ellenére roppantul csufosan megbukott a darab, mert a ballet a legelején van s így az előkelő közönség, aki csak a második felvonáshoz szokott megérkezni, már nem élvezhette és a Wagner-művet egyszerűen kifütyülte. A botrány oly nagy volt, hogy Wagner visszavonta a darabját, amelyvel különben már kibékültek a franciák is és mostan állandóan adják a nagy operában. A budapesti Opera ma mutatta be az átalakított Tannhausert új díszletekkel és rendezésben is teljesen a párisi előadásnak megfelelően. A közönségnek mind ez igen tetszett; úgy a szép új díszletek, mint a híres ballet. A címszerepben a kiváló *Anthes* hallottuk; a többiek *Takáts*, *Vasquezné*, *Déry* és *Venzell* igen jók voltak.

* **Dosztojevszky regénye a színpadon.** A *Népszínház-Vigopera* első drámája a közönség nagy érdeklődésével találkozott. *Moly* Tamás és *Vajda* László egységes koncepciójú darabot irtak *Dosztojevszky* világhírű *Raszkolnikovjából* és végig a darabon egymást kergetik a megrázó hatású jelenések: csupa erős életvalóság. *Csontos*, *Forgács* Rózi, *Mészáros* Gizella, *Bátori* Gizella, *Horváth* Jenő, *Nagy* Gyula, *Virágh* Jenő, *Bezerédj* Ödön, *Kürthy* József, *Dobi* Ferenc játszószák a főszerepeket.

* **Vigszínház.** Wolff Pierre új színművének, az *Ingóvány*nak, díszletes és jelmezes főpróbáját ma délelőtt tartották meg a Vigszínházban. A Titok szerzőjének új darabja a figyelmet mindvégig lekötő esemény keretében, telivér párisi életet visz a színpadra. Az első felvonás *Bréhant* Paul festő műtermében játszódik, a második egy párisi cabaretheben, a harmadik egy normandiai fürdőhelyen. A bemutatott holnap, pénteken, tartják meg.

* **Műsorváltás a Népszínház-Vigoperában.** A *Raszkolnikov* előkészületei oly sok időt vesznek igénybe, hogy a színház igazgatósága az előadás sikere érdekében a premiért a jövő hét keddi napjára, október 29-ére tűzte ki. Az előrevett jegyeket a pénztár és Bárd jegyirodája cseréli ki. Ennek következtében az e heti műsor a következőképpen alakul: szombaton *A denevér*, vasárnap délután a *Sárga dominó*, este pedig *Carmen* kerül színre.

* **Fővárosi Kis Színház.** A Rottenbiller-utcában épült Fővárosi Kis Színházban pénteken d. u. négy órakor lesz a bemutatása a *Freyja bárónő* című látványos nagy operettnek. *Ólvos* Leo hírlapíró társunk ötletes szövegére *Vince* Zsigmond irt népszerű, fülbemászó zenét. A főbb szerepeket *Gyöngyi* Jolán, *Bogár* Giza, *Horváth* Gizella, *Iványi* Dezső, *Gonda* István és *Gömöry* Jenő játszószák.

* **A Fátum Szegeden.** *Zsiros* István drámáját tegnap mutatta be Szegeden Makó színtársulata. A drámának, mely a Szegeden annyira aktuális katonai afférok tárgyalja, szenzációs sikere volt és nagy hatást tett a közönségre. A siker nagyrésztben a kitért előadásnak köszönhető és a szereplők közül különösen *Fodor* Ella vitt alakításába sok színt, eredeti felfogást és kiváló izlést. A többiek közül *Klenovics*, *Almási* és *Sümei* tüntek ki. A közönség sokat tapsolt és nagy elismeréssel fogadta a kitért előadást.

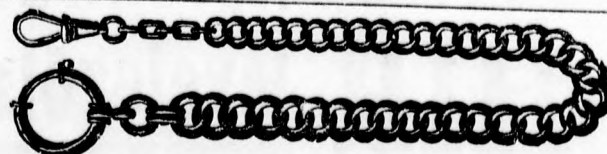
Ki ezen lapra hivatkozik, megkapja ingyen és bérmentve új 3000 ábrát tartalmazó árjegyzékemet, mely valóságos tanácsadó az ékszervásárlóknak.

SCHÖNWALD IMRE
PÉCS

:: Órásmester és ékszergyáros. ::

MAGYARNAK PÉCS!
NÉMETNEK BÉCS!
NE KÜLDJÜK PÉNZÜNKET KÜLFÖLDRE!

Figyelmeztetem a n. é. közönséget arra, hogy külföldi cégek ábráimat utánozzák s így ezek egyformák, csak hogy az árujuk a valóságban silány és értéktelen!

Aranyláncok 14 karátos fémjelzett, valódi aranyból a legnagyobb választékban! — Láncoknál a köves lógókat nem mérem, mert olcsóbb mint az arany és így a vevő nem károsodik. — 25 grammos aranylánc (lógók nélkül)

60 KORONA.

A PESTI LAKÁSOK

Egy szomorú statisztika

Oholnoky Viktornak, a kitűnő írónak tavaly egy csudálatosan szép novellája jelent meg a *Bádogszoba* címmel egy hetilapban. Aki ezt a nagyszerű írást olvasta, sohasem szabadul a fantasztikusan komor kép emlékeitől, amit a novella élénk festett. A bádogszoba — az a budapesti éjjeli menedékhely, és a bádogszoba intézményét a szőrösszivű és leleményes háziurak találták ki. Apró, világtalan, levegőtlen kopasz kis börtönök a bádogszobák, rengeteg nyomorult senkiember lakásul berendezve. Annakra fontos és drága a hely, hogy a szobák falai mind vékony bádoglemezekből vannak. Este bemásznak, ketten-hárman egy koporsónyi ágyba a senkik, forgolódnak, a falhoz ütődnek, köhögnek, káromkodnak, s a bádogfalak sírnak, nyöszörögnek, konganak, s az összes bádogszobák, az egész büzös, szomorú börtönház a nyomornak, a borzalmas, csuf nyomornak rémes szímfóniáját üvölti a pesti éjszaka...

A bádogszoba és a budapesti bérházak minden nyomora és szennyje eszünkbe jut most, hogy megkaptuk a főváros statisztikai évkönyvét, amelyben elszomorító adatok vannak a lakásinségről. Budapest lakosságának legnagyobb része egy és kétszobás lakásokban és pincelakásokban él. Ime a sötét statisztika:

Az egy- és kétszobás lakások száma 119.160, vagyis az összes 144.125 lakásból 82.60 százalék kis lakás. Egyes kerületekben a kis lakások még ezt az átlagos számot is jóval meghaladják. Így a III. kerületben 94.3 százalék az egy- és kétszobás lakások száma, a VII-ik kerületben 84.1, a VIII-ikban 87.3, a IX-ikben 98.5, a X-ikben 89.7 százalék.

A pesti lakásviszonyokat még szomorubb színben tüntetik föl a tulsufolt egyszobás lakásokra és a pincelakásokra vonatkozó adatok. A tulsufolt lakások száma huszonöt év óta száz perccel emelkedett Budapesten. Előntötték és folyton ostromolják a fővárost a mindenünnen ideözönlő nyomorult egzisztenciák. Siralmas, véres könyveket lehetne írni arról a nyomorról, azokról a borzalmakról, amelyek között az egyszobás lakásokban összezsúfolt, összenyomott szerencsétlen családok élnek és meghalnak...

És félelmesen növekedik egyre a lakosság és

ezzel együtt a lakásinség Budapesten. Beláthatatlan nyomoruságok jönnek még. És mennél rettenesebb a lakásinség, a háziurak annál feljebb emelik a házbért. A szerencsétlen partájok a vértiket és a vellejüket izzadják ki minden fertálykor. Itt sürgősen és föltétlenül cselekednie kell az erre hivatott hatóságoknak. Mert a lakásinség kérdésének megoldása égető és legelsőrangú szüksége Budapestnek.

ELTÜNT?

Ma az a hír terjedt el tőzsdei körökben, hogy Messinger János ismert fővárosi gabonabizományos eltűnt, vagy — megszökött

A börzén ma délelőtt másról sem beszéltek, mint egy fiatal gabonabizományos hirtelen eltűnéséről. Arról van szó, hogy *Messinger János* gabona- és terménybizományos, akinek az Árpád-utca 11. szám második emeletén 4. ajtószám alatt van az irodája, két hete elutazott, azóta nem érkezett hír róla. Az iroda zárva, ügyfelei hasztalan döngöttek a vasajtót és hiába telefonáltak, a 33-44 szám nem jelentkezett. A *HIR* tudósítója a titokzatos ügy következő részleteit jelenti:

Akácfa-utca 54.

Itt laktak még két hete *Messingerék*. A gabonabizományos egy éve nősült, *Rákosi Sándor* dugszagdag kereskedő leányát *Rákosi Ilonkát* vette feleségül. Azóta az Akácfa-utcában laktak, háromszobás, pazarul berendezett lakásban. Két hete *Messinger* közölte a házmesterrel, hogy másnap kihűreolkodnak. Ez meg is történt. Szombati napon. Vasárnap a gabonabizományos elutazott. A házban nem tudnak róluik semmit. A butorokat *Messinger* szüleinek házába Budára a Városmajor-utca 12. számú házába szállították.

Sötét ablakok

A *HIR* tudósítója ma délután elment az Árpád-utca, *Messinger* irodájába, ahol az ajtó zárva volt, az ablakok porosak, sötétek, semmi írás nem mutatja, hogy a cég főnöke távol van. Az ajtón kis tábla: *Lakás: Akácfa-utca 54. A*

házfelügyelőné a következőket mondta a *Messinger* elutazásáról:

— *Messinger* ur e hónap 14-én volt utoljára az irodában. Akkor lejött és azt mondta, hogy üzleti ügyben Párisba utazik, de 20-án reggel itthon lesz. Azóta várjuk, de semmi tudósítás nem jött róla. Sokan keresik, de felvilágosítást adni nem tudunk. Egy öreg nagyságos ur, azt hiszem a *Messinger* ur apja, néha nyolc és kilenc óra közt reggel eljön. Akkor tessék jönni, talán az öreg ur adhat felvilágosítást.

Többet a házmester sem tudott. Tehát a szókról szárnyaló hírek valótlannak, hiszen *Messinger János* Párisban van...

Semmi hír

A *HIR* tudósítója felkereste Budán a Városmajor-utcában *Rákosiékat*, ahol *Messinger* felesége most lakik. A fiatalasszony nem volt otthon, anyja *Rákosi Sándorné* adott felvilágosítást.

— Valóban megdöbbsent ez a hír, a mely a vőmről szélteben kering a városban. Annyit tudok, hogy *Messinger* október 14-én csakugyan elutazott Párisba, de nekünk sem írt azóta egy sort sem, hírt még közvetve sem kaptunk róla. Vagyoni dolgok miatt nem szólhatott, hiszen egy éve vette el a leányomat és tekintélyes hozományt kapott. Már máskor is megtette, hogy így, se szó, se beszéd, külföldre utazott és ha hosszabb ideig is volt oda, nem írt, nem tudósított bennünket. Szóval a szókról, vagy eltűnéséről szóló hírek tulzottak és nem felelnek meg a valósnak. Ez az én véleményem, de talán mások jobban tudják...

Messinger gabonabizományos tehát Párisban van. Ennyi bizonyos. Hogy mikor jön vissza?... Az a legnagyobb mértékben bizonytalan.

x **A tuberkulózis gyógyítása.** Kétkedőket is meggyógyíthatunk az alkalmas azon fényes eredmények, melyeket a tüdővész kezelésénél szérumszerekkel érhetünk el oly esetekben, mikor minden más beavatkozás hiábavalónak bizonyul. A szérum ugyanis nemcsak azáltal fejti ki hatását, hogy a beteg szervezetben a kórokozó bacillusokat elpusztítja, hanem azt egyúttal újabb fertőzéssel szemben immunizálja. A hosszabb idő óta szérumkezelést alkalmazó dr. *Harmat Gyula* kimutatja, hogy az intézetében és inhalatóriumában (Budapest, VII., Rákóczi-ut 82.) szérummal kezelt betegek fele gyógyul, negyede nagyban javul s negyedénél még kedvezően befolyásoltatik a baj.

Morfin

— A *HIR* eredeti tárcája —

Írta: **LÁZAR MIKLÓS**

3.

A vackom *Erzsébet* fehér testétől volt illatos, a haja fedte be az arcomat éjjel. Alig ettünk, keveset beszélünk, csak szeretünk egymást. Este kijártunk a temetőbe. Tavasz *Erzsébet* legtöbbször a temetésével törődött. Egészséges volt, mint egy hegyi pásztor, izmos, szívós és mégis készen az elmúlásra. Ugy válogatott a sarkok közt, mint a polgárasszonyok a selymesbolton; fehéret akart, márványból valót, arany írással. Megpihentünk a sarkok előtt, az ölembe hajtotta fejét... így ültünk órák hosszat, míg ki nem zavartak. Néha szólott, ennyit: — Csókold meg a szemem! — És lehunyta a szemét, amelynek színe a fekete árvácskához volt hasonlatos.

... Egyszer este, az eső esett és becsapott a nyitott ablakon, hiába szólított. Meggémberedtem, kiűtött rajtam a forróság. Nem tudtam megmozdulni. Sötét alakok meredtek rám, vicsorították a fogukat és nem védekezhettem. Kijátsani akartam és egy szót sem tudtam kinyögni. A mellemben sajtó nyilalást éreztem, ha behunytam a szemem rémületes arcokat láttam.

Tavasz *Erzsébet* kacagott; azt hitte járték az egész, ijesztgetni akarom. Fölém hajolt és akkor megcsapta a láng, amely a testemet perzselte. Leült az ágyra, a lábam mellé, visszafajított lélekzettel figyelt, a sárás lojtogatta, de tartotta magát. Vizes ruhákat

rakott a fejemre és egyszer láttam, hogy halkan imádkozik. Aztán odaacsuzott a fejemhez, lebontotta a haját, betemetett vele. A fülembé sugta:

— Meghalunk!

Éreztem, hogy izzik a feje, hunyó maglyához hasonlóan. Már virradt. — A párnámon gubbasztott.

— Tudod az Üdvözlégyet? — a haja könnyeinktől nedves volt, mint az iszalag.

Megrázkódtam. Nem voltunk egy valláson, különben sem imádkoztam tíz év óta. Tavasz *Erzsébet* az ajkát véres ajkához tapasztotta és úgy énekelte, zokogva:

— Üdvözlégy *Mária*; malasztal teljes, Ur vagyon teveled, te vagy áldott az asszonyok közül és áldott a te méhednek gyümölcse *Jézus*...

— Sirtunk.

... asszonyunk, szűz *Mária*, Istennek szent anyja, imádkozzál érettünk bűnösökért, most és mindörökké amen...

Csend volt. — Az udvaron végigment valaki és kinyitotta a kaput. A folyosón egy pék jött nagy kosárral, aztán a mézárós. Piszkos eselédék futkostak a garádison; a folyosó korlátjára szőnyegetek, paplanokat raktak, poroltak és énekeltek.

Nem mozdult az ágyamtól; elaludtam, sokszor ijedten neszeltem fel, ott ült és a homlokomról legyezte az izzadságot. Mikor sötétedett, nyugtalanodni kezdett. Felugrott, borogatást hozott, megcsókolt, vigasztalt, kacagott — és csukló zokogással bukott az ágy végébe. Néztam a fiókot, bizony egy pénzünk sem volt már, újra kikutattam: üres egészen.

Erzsébet felöltözött. A fehér ruháját vette fel, amelyben idehoztam, a piros kalapot, virágot tűzött a hajába. Elfordultam, a keserűség előntött; hát elmegy, ő is elmegy, elpusztulok, mint egy veszett kutya... Nem bucsuzott, csak testének illata maradt itt, hogy mint a vérfolt a zsvány kezén, folyton az emlékezetembe hozza. Éjszakára újra lázam volt; arra emlékszem, hogy ébren álmodtam: — magas lépcsőn megyek az égboltozatig, egyszerre óriási roppanással eldül a legelső lépcső és selymes báránnyelűkbe kapaszkodva függök a mérhetetlen magasságban...

Virradt és megjött Tavasz *Erzsébet*. A szeme harmatos volt, megnőtt, csodaszép volt... a kezében aranyakat szorongatott és én megcsókoltam a kezét. Visszahanyaltam a piszkos párnák közé eszméletlenül, többet nem tudok. Másnap értem jöttek.

4.

A szobám ablaka a körutra nézett. Délben besütött a nap és a komoly, nehéz butorok között aranyos lila porszemek csillogtak, mint a szivárvány a kaszálók fölött. Már kitakarítottak. Feltörölték a padlót, kifényesítették az ezüstpántos szekrényeket, jól kiszellőztették a szobát. — Széles kereveten feküdtem, nyújtózkodtam; a derekammal, a karommal simogattam a puha szmirnaszőnyeget. Ugy éreztem magam a világosságban és gyönyörű tisztaságban, mintha most indulnék neki újra mindennek; felkelek, járni tanulok és megyek... már átviharzott rajtam az egészséges akarni tudás.

Új ruha volt rajtam, friss ing, az ar-

Vérszegénységet

rendkívül gyorsan gyógyít a SCOTT-féle Emulsió és az ezen betegségből származó kedélytelenséget, csüggedést és gyengeséget is elhárítja. Az a jó hírnév, melyet a SCOTT-féle Emulsió kivívott magának, különösen

Az Emulsió vásárlásánál a SCOTT-féle mód-szer védjegyét a halászt kérjük figyelembe venni.

Vérszegénység

eseteiben, azon alapszik, hogy annak elkészítéséhez azokat a legfinomabb szereket használják, melyek pénzért egyáltalában beszerezhetők, s amelyeket sok évi tapasztalat alapján tudtak felismerni, továbbá, hogy ezen alkotórészek a sajátos SCOTT-féle eljárás által izletes, könnyen emészthető Emulsióvá dolgoztatnak fel. Ennek eredménye ezen készítmén, melynek tápereje felülmulthatatlan.

Egy eredeti üveg ára 2 kor. 50 fill. Kapható minden gyógyszertárban.

KÖZGAZDASÁG

Osztályorsorsjáték. Az osztályorsorsjáték mai húzásán a következő nagyobb nyereményeket sorsolták ki:
600.000 koronát nyert: 29764.
5000 koronát nyert: 29764.
2000 koronát nyertek: 32915 53861.
1000 koronát nyertek: 6546 24848 28866
44904 67130 85162 88184 92373 97626.
500 koronát nyertek: 9815 20483 39261 41494
55233 79512 92167 94442 99237 112901 124382.

A budapesti gabonaforgalom

I. Készáru-üzlet
Szilárd irányzatban, 10 fillérel drágább áron elkelt 25.000 mm. buza. Rozs keresett, emelkedő áron talált elhelyezést. Zab szilárd. Tengeri és árpa 10 fillérel drágább.
Eladatott:
Buza. Tiszavidéki: 100 mm. 78.5 k. 25.05 K., 200 mm. 78 k. 24.50 K., 400 mm. 78 k. 24.50 K., 500 mm. 78 k. 24.80 K., 150 mm. 78 k. 24.60 K., 100 mm. 78.5 k. 24.60 K., 150 mm. 77 k. 24.60 K., 150 mm. 77.5 k. 24.40 K., 200 mm. 77 k. 24.60 K., 100 mm. 77 k. 24.40 K., 1000 mm. 77 k. 24.50 K., 500 mm. 77 k. 24.60 K., 600 mm. 77 k. 24.50 K., 500 mm. 77 k. 24.50 K., 750 mm. 76.5 k. 24.20 K., 200 mm. 75 k. 23.95 K., 100 mm. 75 k. 24. — K., 100 mm. 75 k. 23.90 K.
Pestvidéki: 150 mm. 79 k. 24.40 K., 100 mm. 78.5 k. 24.50 K., 2000 mm. 78.2 k. 24.50 K., 1000 mm. 78.5 k. 24.30 K., 100 mm. 78 k. 23.80 K.,

com sima volt, a kezem finom, szappanszagú. Felálltam. Mentem. Végig a szobán az erkélyig, oda is kimerészkedtem, kibámultam az utcára; egy porszem a ruhámra szállt, az ujjammal eldobtam... A tükör előtt sokáig néztem magam, tetszett a ruhám szabása, a hajam, borotvált arcom... pózokba álltam, hajlongtam, mosolyogtam, a szomszéd szobában édes, halk hangon beszéltek. Rágyujtottam. A füstöt néztem, hogy kacérokodik a táncoló porszemekkel. Ujra lefeküdtem. Szédült a fejem a nyugalmtól, a tisztaságtól, a boldogságtól... Talán elszunyadtam, arra ébredtem, hogy bátoratlanul kopogtatnak, kitérültem az ajtó és a küszöbön áll fejt lehajtván, megörnyedve Tavasz Erzsébet. Felkényökölttem, a mellemben sajgott, fájt az ijedség, aztán néztem, néztem, néztem... a ruháját, amely szennyes volt és gyűrött, boglyas fejét, ügytelenségét, görcsös mosolygását, fakó arcát, nagy, fekete, karikás szemét. Megrázkódtam az utalattól.

Tavasz Erzsébet mosolyogva jött, megcsuszott a parketten, majd elesett, elibém botorkált:

— Napok óta kereslek, hogy rádtaláltam...

Nem szóltam. A hangja rekedt volt és úgy izgatótt, mint régen egy csufolódó szó; gyilkolni tudtam volna akkor.

— Eljöttem érted, mit szenvedtem azóta, se nappalom, se éjelem... Felugrottam: A kezem ököbe szorult. Gyűlölttem és ő csak beszélt, szomoruan, lesütött szemmel; a fehér ruháján sárga foltokat láttam,

200 mm. 78 k. 24.50 K., 100 mm. 79 k. 24.50 K., 100 mm. 78 k. 24.30 K., 150 mm. 78 k. 24.30 K., 100 mm. 76 k. 23. — K.

Fejérmegyei: 200 mm. 79.5 k. 24.50 K., 100 mm. 79 k. 24.50 K., 200 mm. 78 k. 24.20 K., 100 mm. 78 k. 24.20 K., 200 mm. 78 k. 24.10 K., 800 mm. 78 k. 24.20 K., 1000 mm. 78 k. 24.40 K., 100 mm. 78 k. 24.20 K., 300 mm. 76.5 k. 23.90 K., 300 mm. 76.5 k. 23.90 K.

Szerémségi: 540 mm. 76 k. 23.80 K.
Hartai: 1390 mm. 78 k. 24.80 K.
Kalocsai: 2260 mm. 77 k. 24.60 K.
Bácskai: 4000 mm. 76 k. 24.75 K., dec. száll.
Tolnai: 300 mm. 78 k. 24.40 K., 1700 mm. 76 k. 24.10 K.

Mind három hónapra.
Rozs: 600 mm. 22.00 K., 500 mm. 22.10 K., 200 mm. 21.60 K., 1500 mm. 22.20 K., 150 mm. 21.60 K., 200 mm. 22.10 K., 230 mm. 22.10 K., Árpa: 150 mm. 15.60 K., 100 mm. 15.60 K., 412 mm. 15.45 K., 100 mm. 16.00 K.

Lóhere: 100 mm. 149.50 K.
Lucerna: 75 mm. 100 K.
Zab: 100 mm. 16.60 K., 100 mm. 16.50 K.
Mind készpénzfizetés mellett.
Eladatott 500 mm. új repce 1908 augusztus 10 óra, 34.00 és 34.20 K.

Hivatalos jegyzés

Buza	kilós	Ára 100 kgr.	kilós	Ára 100 kgr.
Tiszavidéki (uj)	75	23.45 — 23.85	79	24.20 — 24.60
"	76	23.65 — 24.05	80	24.80 — 24.70
"	77	23.85 — 24.25	81	— — — —
"	78	24.05 — 24.45	—	— — — —
Fejérmegyei (uj)	75	— — — —	79	24.10 — 24.50
"	76	23.55 — 23.95	80	— — — —
"	77	23.75 — 24.15	81	— — — —
"	78	23.95 — 24.35	—	— — — —
Pestvidéki (uj)	75	23.35 — 23.75	79	24.10 — 24.50
"	76	23.55 — 23.95	80	— — — —
"	77	23.75 — 24.15	81	— — — —
"	78	23.95 — 24.35	82	— — — —
Bácskai uj	75	— — — —	—	— — — —
"	76	23.55 — 23.95	—	— — — —
"	77	23.75 — 24.15	—	— — — —
"	78	23.95 — 24.35	—	— — — —
Rozs	elsőrendű uj	— — — —	21.10	21.45
"	középmínőségű uj	— — — —	21.90	22.05
Árpa	takarmány, elsőrendű	— — — —	15.80	16. —
"	takarmány, másodrendű	— — — —	15.60	15.60
Zab	elsőrendű	— — — —	16.45	16.80
"	középmínőségű	— — — —	16. —	16.30
Tengeri magyar	— — — —	— — — —	14.45	14.60
Repce	káposztarepce	— — — —	34.50	36. —

II. Határidő-üzlet.

Kezdetben emelkedő, végül változatlanul tartott.

Kötések. Az üzlet folyamán a következő kötések történtek:
Októberi buza (1907) 23.88—24.02—23.90
Áprilisi buza (1908) 25.26—25.44—25.24
Októberi rozs 23.76—23.86—23.74
Áprilisi rozs (1908) 15.84—15.86—15.80
Októberi zab 17.14—17.22—17.14
Áprilisi zab (1908) 14.32—14.50—14.38
Májusi tengeri (1908)

Déli 1 órákor zárulnak.

Októberi buza (1907) 23.90—23.92
Áprilisi buza (1908) 25.24—25.26
Októberi rozs (1907) —————

a kis rézkapcsok kilátszottak, cipőjén hiányzottak a gombok. A hangom lecsapott:

— Mit akarsz! Ki innen!

A mosoly az ajkára fagyott. Nem felelt, csak tágranyított szemmel bámult rám.

— Lódulj, mert...

Nem mozdult, hozzám ért, a kezével megsimogatta az arcom. Mintha puha féreg ért volna hozzám, úgy megborzádtam. Vállon ragadtam és a fülébe ordítottam:

— Ki!

Az ajtóhoz támaszkodott. Lassan sirdogált és mondta:

— Megyek...

De nem ment. Várt. A könnyek végigcsurogtak piszkos arcán, a nyakán, a bluzára... Véres villanások lángoltak előttem. Az arcába vágtam, kilóditottam a szobából és utána bődültem:

— Ne lássalak többé soha, soha!

A kezem véres volt. Elöntötte a fejemet a melegség. Kimentem az erkélyre. Az utcán dübörgött az élet. A házból akkor vándorolt ki Tavasz Erzsébet.

Büszkén, egyenesen járt, vissza se nézett. A férfiak utánafordultak. Belevagyult a tömegbe, az alakja eltűnt, csak piros kalapját láttam, mint egy rózsát a tó közepén, már az is a messzeségbe vészett... Ujra felbukkant; a nap a hajára tüzött, drága nyakára...

5.

Kirohantam az erkélyről, lábujjhegyen szöktem a szobából, kalap nélkül, futottam Tavasz Erzsébet után.

(Vége.)

Áprilisi rozs (1908)	23.74—23.76
Októberi zab (1907)	15.80—15.82
Áprilisi zab (1908)	17.14—17.16
Májusi tengeri (1908)	14.38—14.40

Gabonaforgalom

	1907. október 22-től	október 23-ig.
	Érkezett	Elszállított
Buza	47481	5102
Rozs	2081	100
Árpa	5875	253
Zab	5577	2574
Tengeri	9427	5265
Liszt	10	17117
Korpa	—	3206

Délutáni határidő-üzlet:

4 1/2 órákor a következők voltak a záró ár-folyamok:

Októberi buza (1907)	23.82
Áprilisi buza (1908)	25.16
Októberi rozs (1907)	22.64
Áprilisi rozs (1908)	23.62
Októberi zab (1907)	15.78
Áprilisi zab (1908)	17.08
Májusi tengeri (1908)	14.38

A budapesti értéktőzsde

Az amerikai tőzsdéről az ottani gazdasági élet összeomlásáról szóló jelentések érkeznek. Hogy ezek a hírek a mi tőzsdénkre csak lényegtelen benyomást tettek ma, az csak annak a körülménynek tudható be, hogy az utóbbi napokban nagyobb engagement-lebonolyítások eszközöltek és így ma már nem volt oly nagy a kínálat, sőt a déli tőzsdén már határozottan szilárd irányzat uralkodott.

Előtőzsde:

Lanyha amerikai jegyzések folytán tartózkodó.

Köttettek: Osztrák hitelrészvény 629.50—630.50. Magyar hitelbank 734.—737.—. Magyar leszámítoló- és pénzváltóbank 456.—. Magyar jelzáloghitelbank II. kib. 397.—400.—. Osztrák-magyar államvasut 651.—. Déli vasut 149.25. Rimamurányi vasut 539.—539.50.

Déli tőzsde:

Bécsi és helyi fedezésekre szilárd. Köttettek: Osztrák hitelrészvény 630.75—632.25. Magyar hitelbank 736.50—739.75. Magyar leszámítoló- és pénzváltóbank 458.—459.50. Magyar jelzáloghitelbank II. kib. 400.—403.50. Osztrák-magyar államvasut 652.50—652.75. Déli vasut 149.—149.75. Rimamurányi vasut 539.50—541.—. Magyar koronajáradék 92.35—92.45. Közúti vasut 516.—518.50. Városi villamos vasut 270.—271.—. Hazai sorsjegy 100.—. Hazai bank 270.25—271.—. Kereskedelmi részvény 583.—586.—. Belvárosi takarékpénztár 600.—. Franklin 500.—. Salgótarjáni 533.—554.—.

Utőtőzsde

Irányzat szilárd. Köttettek: Osztrák hitelrészvény 633.—. Magyar hitelrészvény 739.—739.25. Rimamurányi vasut 540.50. Jelzálogbank 402.—403.—. Osztrák-magyar államvasut 652.75.

Zárlat délután 4 órákor

Köttettek: Osztrák hitelrészvény 633.25. Magyar hitelrészvény 739.25. Osztrák-magyar államvasut 652.75. Rimamurányi vasut 540.50.

Bécsi értéktőzsde

Bécs, október 24. 4-2% papír járadék 95.85 4% oszt. arany jár. 113.95. 1860. sorsjegy 148.25 Osztr. hitelsorsjegy 443.—. Angol osztr. bankrészv. 291.—. Bécsi Bankverein 524.25. Osztr.-magy. bank 17.60. Déli vasut 148.25. Duna gőzh. társ. 1008.—. Dohány részv. 406.—. Cs. k. arany (vert) 11.38. Német bank váltók 117.90. 4-2% ezüst jár. 95.70.—760 Osztr. koronajáradék 95.95. 1864. sorsjegy 255.50 Osztr. hitelint. részv. 631.75. Union-Bank 530.50. Osztr. Länderbank 409.50. Osztr. m. áll. vasut 650.75. Elbe-völgyi vasut 422.—. Alpési részv. 601.25. 20 frankos 19.21. Londoni váltóár 240.37. Lipótkohó 408.—. Török-sorsjegyek 183.—.

Bécs, október 24. 4% arany-járadék 109.80 Tiszai és szeg. köles. sorsj. 141.—. Magy. hitelb. részv. 739.50 M. lesz. és váltó részv. 457.—. Rimamurányi 541.—. M. cukoripar —.—. Adria hajózási r.t. 398.—. Magyar koronajáradék 92.50. 4% magy. földteherm. kötv. —.—. M. nyer.-k. sorsjegy 192.25 Kassa-Oderb. v. részv. —.—. M. keresk. bank —.—. M. Jelzálogbank 490.—.

Külföldi értéktőzsde

Berlin, október 24. (Zárlat.) 4-2% papírjára. dék 97.50. 4% oszt. arany jár. 96.75. Osztr. hitelb. 199.—. Déli vasut 28.75. Orosz bankjegyek 216.45. 4% uj orosz köleson 71.—. Disconto Commandit 171.25. Dynamit Trust 160.—. Harpeni 203.50. Unifkált török jár. 99.40. 4-2% ezüst járadék 97.75 4% magy. arany jár. 92.50. Magyar koronajáradék 92.60 Osztr. m. államvasut 140.25 Bécsi váltóár 85.20. Olasz járadék —.—. Ált. Villamos Edison 197.75. Gelsenkircheni 195.—. Laurakohó 224.—.

SZÍNHÁZAK

Péntek, 1907. október 25-én.

M. KIR. OPERAHÁZ.

Bajazzok.

Opera 2 felvonásban.

Utána:

A piros cipő.

Kezdetre 7 órákor.

VARSZÍNHÁZ.

Fátum

Társadalmi színmű 3 felvonásban.

Kezdetre 7 órákor.

NÉPSZÍNHÁZ.

(Vig-Opera).

Carmen.

Opera 3 felvonásban.

Kezdetre 8 órákor.

KIRÁLY SZÍNHÁZ.

A vig özvegy.

Operett 3 felvonásban.

Kezdetre 7 1/2 órákor.

MAGYAR SZÍNHÁZ

Ejjeli szállás.

Kezdetre 1/28 órákor.

Modern Színház - Cabaret

Andrássy-ut 69.

Három istennő. Prolog. Irta és előadja Pálmay Ilka. A trónörökös. Életkép. Irta Szomaházy István. Drágaság. Pesti jelenet. Irta Molnár Ferenc. Jus prima noctis. Operette. Irta Heltai J. és Szirmai A. — Cabaret-számokban fellépnek:

Pálmay Ilka, Medgyaszay Vilma, Keleti Juliska, Vörös Ily, Nyáray Antal, Kardos Andor, Solyom Márton.

Kezdetre 9 órákor.

NEMZETI SZÍNHÁZ.

A titok.

Kezdetre 7 órákor.

VIGSZÍNHÁZ.

Először:

Az ingovány.

Szímű 3 felvonásban.

Kezdetre fél 8 órákor.

URÁNIA SZÍNHÁZ.

A tenger.

Kezdetre 7 1/2 órákor.

KELETI-SZÍNHÁZ.

VII., Baross-tér 15.

Telefon 88-90.

A főváros legelegánsságban berendezett mozgószínháza.

Tengerészeti hadihajók. —

Megszokott kocsi. — Meg-

babonázott szálloda. — Orosz-

lánvadászat. — Az ördög

mutat. — Utazás a hegyek

országába. 200 mérföld. —

Algebra tanár és még két,

az utolsó órákban érkezett

attrakció.

Kezdetre 5 órákor.

Eldoradó (Csoda) Színház

Budapest, VII., Rákóczi-ut 64.

Az újkor legnagyobb csodája

élettelen alakok

a színpadon megjelenve, dalokat és

operettekkel úgy mint élő emberek

adnak elő Kezdetre este fél 8 órákor

éjeli 12 óráig. Naponta előadás

változatos műsorral. Minden esti-

történeten négy gyermek-előadás.

HERSCH SAMU, igazgató

Mag. arorsz. Ausztria. egyedüli

vezérképviseletje.

Budapesti CABARET Teréz-körút 28. sz. (Bonbonniér) Telefon 52-88

Minden este 9-től 12-ig nagy előadás.

22 új cabaret-szám és 4 új kis darab

LÁSZLÓ RÓZSI, FERENCZY KÁROLY, NAGY ENDRE,

Bibor Olga, Kápolnai Irén, Balogh Böske, Máhr Nándor.

Huszár Károly, Sajó Géza stb.

Jegyek: Bárdnál, Kossuth Lajos-utca és Andrássy-ut. Zipszer-nél, Andrássy-ut és a Cabaret pénztáránál.

Magyarnak Pécs! Németnek Bécs!

Ne küldjük pénzünket külföldre!

Kockázat kizárva! Nem tetszőert a pénz vissza-

adatik vagy a tárgy kicseréltetik!

Csak szabályozott, kipróbált

pontos járásu órákat szállítok.

Órákért 10 évi jótállás.

Megrendelést legelőszörűbb a

postautalványon elküldeni.

„Toronyharang”

éberszítő első minőségű

gyártmány, erős és pontos

szerkezettel, 30 óráig jár, a

számlap előtt 30 cm. átmé-

rőjű üveglappal

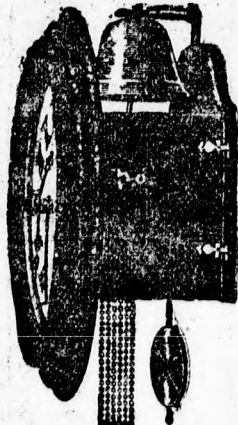
6 kor. 60 fill.

Schönwald Imre

magyar órásmester, ékszergyáros PÉCS.

Ki ezen lapra hivatkozik, megkapja ingyen és bérmentve

3000 ábrát tartalmazó árjegyzékemet.

Szavatosság minden irányban

„Rafael” fényképnagyító és festészeti műterme BUDAPEST,

VII., Rottenbiller-utca 28/a.

Ajánlja **fényképnagyításait**

akármilyen fénykép után, legszebb kivitelben 55-68 centiméter nagyságban: Diszes paszpartuban 5 K-ért. Olajban színesen 10 K-ért. A kép teljes hasonlatosságáért szavatolunk. Kívánatra küldünk árjegyzéket. Számtalan elismerő-vel szakemberektől. Képviseleik fizetéssel mindenütt felvételnek.

E téren első helyen állunk.

Megérkeztek a legújabb angol

Cilinderek

a legszebb formákban, darabja 13, 15 és 18 korona.

KERTÉSZ PÁL

Rákóczi-ut 40. a Népszínházzal szemben. :: Telefon 46-79.

Rum és likőrök

készítése házilag!!

100%-200% megtakarítás!

fillér **80** fillér

egy adag koncentrált jamaika rum kivonatot, vagy az alább felsorolt likőr kivonatok bármelyike, melyek segítségével 1½-2 liter igen finom rumot, vagy 2½-3 liter igen finom likőrt készíthetünk. Használati utasítás minden üveghez. — Allasch, Anisette, Benedictiner, Chartreuse, Császárkörte, Curacao, Cseresznyelikőr, Diólikőr, Fodormenta, Kakaó, Kávé (Crème de Mocha), Kőmennyes, Meggylikőr, Marasquinó, Rosztopsin, Vanília, Waldmeister, Őszi és sárga barack stb. Conc. jamaika rum-kivonatot és Cognackivonatot

1 kor. beküldése ellenében bérmentve küldök egy adag bármilyen likőr vagy rumkivonatot próbára. Főraktár:

Majthényi Béla

arany kereszt drogeria és illatszertár

Budapest, IX. ker., Vámház-körút 15.

Vértes-féle sóborszesz Minden házban szükséges

„Ösbuda

Mint jajszó zugott keresztül
Az egész országba,
Vége az éjszakázásnak.
Szép lányoknak, mulatságnak!
Nincs Ösbudavára.

Ösbudavár virágjai
Könnyeket hullatnak...
Vége a régi világnak,
Szép ruhának, pumpolásnak,
Rossz napra virradtak.

De vigasztalódjanak meg,
Lesz erre orvosság...
Majd nyílik egy új mulató,
Ahol lesz balek meg bankó,
Mely mindenre irt ad.

Addig is, hogy a szépsége
Ne muljon testüknek...
Alföldi fehér kereszt
Sóborszeszt, amely csodát tesz,
Vesznek szépítőnek.

Az Alföldi fehérkereszt sósbor-
szesz egyedüli gyártója:

az Első

Alföldi Cognacgyár

Részvénytársaság

Kecskeméten.

Ő csász. és kir. fensége József főherceg kamarai szállítója.

Kapható mindenütt.

Postán utánvétellel, vagy a pén előzetes beküldése után.

Óriási próbaüveg csak 40 fill.

Budapesti főraktár:

Lederer Magyar Király gyógyszerár

V. ker., Marokkói-utca 2. szám.

FOLIES CAPRICE

Igazgatók: LEITNER és KELETI Róvay-utca 18. Rendező: ROTT SÁNDOR

UJDONSÁG! Az előadás kezdete fél 9 órákor. UJDONSÁG!

Ujdonság! Ma és mindennap 9 1/2 órákor. Ujdonság!

Biztos diagnózis

bóhézat írta: Cagliostro.

Végül 11 órákor!! Szenczáclós!!

„Die lästige Wittwe”

Bóhézat 1 felvonásban. Irta: SATYR.

Továbbá: Trebitsch Sándor és Baura Emil urak új szülő számaikkal.

Nappali pénztár délelőtt 9-11-ig és délután 3-6-ig.

Az I. emeleti CASINO DE PARIS megnyit. Kezdetre fél 12 órákor, többek közt a 7 híres Postillonok, valamint angol és francia különlegességek fellépte.

LISZT FERENC-kávéház

Andrássy-ut 67.

Október hó 26-án megnyílik.

Társaságok részére külön termek.

„Intim-Vendéglő”

VIII. Sándor-tér 4. (Gutenberg-palota.)

folyó hó 13-án megnyit.

Fényes berendezés. Polgári árak.

Valódi magyar konyha. Közvetlen a termelőktől vásárolt kitűnő borok.

Számos látogatást kór

Takáts János és Társa

az Erzsébet-Sófürdő vendéglőse.

Badacsony-kávéház

VII., Erzsébet-körút 41. sz.

Ma és minden este

Nagyszombati BARNALACI

volt állatorvostanhallgató vezetés alatt Balázs Pista 12 tagból álló zenekarával hangversenyez.

Családok találkozóhelye! Polgári árak!

Számos látogatásért s összes volt kollégái és jóbarátai szíves támogatásért esd

Nagyszombati Barna Laci.

APRÓ

Ajánlatokhoz, melyeket valamely jellege alatt küldenek a kiadóhivatalba, ne tessék eredeti okiratokat mellékelni, mert érettségük semmiféle felelősséget nem vállalunk.

Azokat az ajánlatokat és leveleket, melyeket az apróhirdetés megjelöltéssel számított négy hét alatt címzettjük el nem visz, a kiadóhivatal megsemmisíti.

E rovatban minden szó egyszeri beiktatása 4 fillér, vastagabb betűkkel 8 fillér.

Apróhirdetési levelezőlap
A NAP vagy A HIR részére kapható minden dohánytözsdeben. Érvényes 10 szög, ára 20 fillér

Olcson levelezhet
mindenk, aki
A Nap: A HIR
apróhirdetési lev. lapját megveszi
Érvényes 10 szög, ára 20 fillér.
Kapható minden dohánytözsdeben.

Házassodhat
mindenk, aki
A Nap: A HIR
apróhirdetési lev. lapja után hirdet
Érvényes 10 szög, ára 20 fillér.
Kapható minden dohánytözsdeben.

Állást kaphat
mindenk, aki
A Nap: A HIR
apróhirdetési lev. lapja után hirdet
Érvényes 10 szög, ára 20 fillér.
Kapható minden dohánytözsdeben.

Betöltendő állást
hirdethet a legsikeresebben
A Nap: A HIR
apróhirdetési lev. lapja után.
Érvényes 10 szög, ára 20 fillér.
Kapható minden dohánytözsdeben.

Oktatást
nyerhet mindenki, aki
A Nap: A HIR
apróhirdetési lev. lapja után hirdet
Érvényes 10 szög, ára 20 fillér.
Kapható minden dohánytözsdeben.

Butor
legelőbb közvetítője
A Nap: A HIR
apróhirdetési levelezőlapja.
Érvényes 10 szög, ára 20 fillér.
Kapható minden dohánytözsdeben.

Adás-vétel
legelőbb közvetítője
A Nap: A HIR
apróhirdetési levelezőlapja.
Érvényes 10 szög, ára 20 fillér.
Kapható minden dohánytözsdeben.

Lakás
egelőbb közvetítője
A Nap: A HIR
apróhirdetési levelezőlapja.
Érvényes 10 szög, ára 20 fillér.
Kapható minden dohánytözsdeben.

Pénzkölcsön
legelőbb közvetítője
A Nap: A HIR
apróhirdetési levelezőlapja.
Érvényes 10 szög, ára 20 fillér.
Kapható minden dohánytözsdeben.

Gyümölcs
legelőbb közvetítője
A Nap: A HIR
apróhirdetési levelezőlapja.
Érvényes 10 szög, ára 20 fillér.
Kapható minden dohánytözsdeben.

Üzlet
legelőbb közvetítője
A Nap: A HIR
apróhirdetési levelezőlapja.
Érvényes 10 szög, ára 20 fillér.
Kapható minden dohánytözsdeben.

Ingatlan
legelőbb közvetítője
A Nap: A HIR
apróhirdetési levelezőlapja.
Érvényes 10 szög, ára 20 fillér.
Kapható minden dohánytözsdeben.

Házasság
Házasságokat
ingyen közvetít a „Házasságok Ujságja” Budapest, Lillom-utca 54. Kérjen mutatványszámot. 271

Állást keresők
Házvezetői állást
keres megbízható íz. öz. asszony. Szíves megkereséseket „Anyahelyettes” jellege alatt a kiadóba kér.

A t. c. gazdaközönség
és iparvállalkozók figyelmébe ajánlom 1884 óta fennálló gazdasági és iparszemélyzeteket elhelyező irodámat. Gazdatisztek, gépészek, kovácsok, molnárok, szesz-főzők, kortészek, kezesek és felelősséggel, főnököknek díjmentesen elhelyeztetnek. Krakauer Armin, VI., Nagymező-utca 25. szám. Telefon 94-76. 10.003

Betöltendő állások
317 állásról
ma megjelent az Országos Pályázati Közlöny. Mutatványszámot küld a kiadóhivatal: Budapest, Nap-utca 13.

Kastélyfelügyelői,
portási, házfelügyelői, hivatalos, ellenőri, raktárnoki állások mindig olvashatók az Országos Pályázati Közlönyben. Mutatványszám ingyen. Budapest, Nap-utca 13.

Fényképészeti
tanonc fizetés nélkül, azonnal felvételt. Salgó, Üllői-ut 34. *11194

Bizalmi
állásokra kerestek pénztárnok, raktárnok, ellenőr és felügyelő. Feltételek olvashatók az Országos Pályázati Közlönyben. Mutatványszám ingyen. Budapest, Nap-utca 13. szám.

Oktatás

Cimbalom-tanítónő
tanításhoz módszer szerint kottából, vagy cigányosan mérsékelt áron, úgy saját lakásán mint házon kívül. H. rom hónap alatt biztos eredmény. VII., Ováda-utca 19 III. em. 32. 663.

Polgáriszkolai,
reáliskolai, gimnáziumi, kereskedelmi egyesületi önkéntesre képező vizsgára, mindenféle pótló- és javítóvizsgára a legelőbb idő alatt legjobb sikerrel elküldi „Tanár” Budapest, Thököly-ut 8. száma I. em. 3. 10182

Parlamentari
gyorsírók által vezetett magyar, német gyorsíró-iskola. Díjtalan gépirás-oktatás. Magyar-német fogalmazás. Kereskedelmi akadémián rendes tanárok által oktatott szaktananyag. Az Országos Magyar Gyorsíró-Egyesület hivatalos tanfolyama. Alapította Markovics Iván 1863. Havonként új tanfolyamok. Tájékoztatót küld a Gabelsberger Szakiskola, ezelőtt Gyár-utca 4., (most kizárólag Liszt Ferenc-tér 10.) Címre vizsgálunk! A szakiskola irógépégtől s más utánzóit nevé tanfolyamoktól független. Telefon 64-68. Nyitva szept. 1-től július 1-ig.

Stenográfia
Budapest legnagyobb és legelőbb gyorsíró-iskolája
„STENOGRÁFIA”
országos Gabelsberger magyar, német gyorsíró és gépiróiskola.
Kereskedelmi szaktananyagok.
VII., Kazinczy-utca 8. I. em. (Össze nem tévesztendő a Kazinczy-utca 3-as szám alatti Stolce-rendszerű iskolával.) 10021

Butor
Régi butorszálon
Budapest, Ferenciek-tere 3. sz., félmelet. Vétel és eladás. Polgári, urasági berendezések, keleti szőnyegek, csillárok, tükrök és fégyesek, 30 százalékos megtakarítás. Telefon 82-13. szám. 133

Szalongarnitúra
igen jó állapotban, olcsón eladó. Üllői-ut 34., fényképészeti műterem. 11192

Különféle butorok
azonnal olcsón eladók. Privát! Sándor-utca 30/A. földsz. 5. ajtó.

Új rendszerű BUTORHITEL.
Butorok csakis a legelőbb kivételben kaphatók készpénzért v. banknál törlesztendő részletre
BALÁZS és TÁRSA butorraktárában Budapest VI., Révay-utca 3. szám. Váci-körút mellett.

A vásárolt butorok értékét egy bank fizeti nekünk ki, a vevő tehát a banknak maradósága, miáltal a butort mindenkinél készpénz-árbán számíthatjuk.
A bankkölcsönt sem részlegjézés sem egyéb költség nem terheli.

Butorok
hálo-, ebédlo-, szalongberendezések, továbbá uriszoba, irodaberendezések, rez- és mahagoni butorok, szőnyegek és függönyök, borganitúra eladás és vétel

WECHSLER KÁROLYNÉ
VII., KIRÁLY-UTCA 23. I. e (Kazinczy-utca sarok.)

Modern
alig használt hálószoba- és ebédlo-butor eladó. Mezzokintéltől délután 2-4-ig. Heller, Rottenbiller-utca 3., földszint.

Adás-vétel

Teherhordókocsi
és egy Eszterházy-hajókocsi fűddel és gumikerekekkel megvételre kerestek. Cím: „Ujvána” gyógyszerár, Károly-körút

Zongora
olcsón eladó (alkalmi vétel). Horváth Hang-zerületében. Erzsébet-körút 2. 10536

Ebédlo-dívány
szőnyeg és plüssel bevonya s egyéb butordarabok, helyszűke miatt sűrgősen eladók. Rákóczi-tér 17., III. 12.

Pongyolák
Barehndből... K 6
Flanből... 7
Szövetekből... 8
Delaiből... 9
Magyar Blúzpar Vállalat Bpest, IX., Üllői-ut 15.

Billiárd-asztal
jó állapotban, olcsón eladó. Sándor-utca 30/A., földszint 5.

Barackpálinka
kecskeméti egy éves 2 hektó eladó. Cím: Szelet Imre Kecskemét, IX. Lőkör-sor 295.

Zongorát
vagy pianót sűrgősen keresek tanulóshoz megvételre. Hajós-utca 9., Stauber növ. rek. 18342

Szabó-,
bádogos-, cukrász-faszinet szállít Weisz & Vidor. Telefon 53-49.

Zongora
rövid, keresztúros, pianó kéreztúros jótállás mellett féláron eladó. Szerencsen-utca 33. II. 45. sz.

Veszek
a hivatalos árnyalamplában nem jegyzett értékpapírokat és sorsjegyeket. Ajánlatok Fischer J. D. hirdetési irodájába Budapest, IV., Gerlőczy-utca 1. „Szakember” jellegre címzendők. 36052

Használt irógépek
Állandó raktára. Kellékek az összes rendszerű irógépekhez. Irógépek szakszerű javítása. Szakszertársak. Thein Lipót, ezelőtt Würzburger és Társa, Szabadság-tér 4. Telefon: 94-13. 9130

Kávéház és vendéglő-berendezések, kina és alpakka-ézüst tárgyak, karambol és fordítható billiárdok, márványasztalok, székek 4 és 6 ajtós sűrűjégszekrények, borpultok és egy teljes hely-berendezés olcsón eladó. Manderer J., István-tér és Nagydófa-utca sarok. 29062

Ebédlo
berendezés, képek, légszesz-csillár olcsón eladó. Zsigmond-utca 21., III. 17. 6701

Pénz
Személyhitel
magánpénzi, kezes nélkül is, 24 óra alatt megszerkesz 1-2-3 havi lejáratral. Bankkölcsönt 3 nap alatt, havi vagy negyedévi törlesztéssel, részvénytársaságtól, nem szövetkezettől. Márton, Rottenbiller-utca 12., I. 14 szám. Telefonszám 84-66. Betáblázásokat házra, földre, telekre, II., III. helyre is két nap alatt elintézek olcsó kamatra. 10.005

Pénzkölcsönt
300 koronáig, kereskedőknek, iparosoknak, üzleteseknek, szegedeknek, minden szakmából, gyári alkalmazottaknak, vidékre is. Singer, Huszáru-tca 1. Válaszbélyeg. Kereskedők, fizetviselek rövid lejáratral is. 18392

Pénzt butorra,
kocsikra, varrógépekre, kerékpároknak, könyvekre és bármely tárgyra, melyeket nálam be-raktároznak 8 százalékos mellett. Tauber és társa VI., Baross-tér 8., I. emelet. Telefon 97-66

Pénzkölcsönt
kezes nélkül is banktól és privától gyorsan szerkesz. Yacon, Rákóczi-ut 67. Válaszbélyeg. Telefonszám 61-75. 303

Pénzkölcsönt
rövid lejáratral. Törlesztés és jelzálogkölcsönt, I. és III. helyre is, valamint fizetviseleknek fizetési előleket egy helyben, mint a vidéken, saját információra aznap folyósítató. Bank- és váltóforgalmi ház, Barkas, VII., Wessely-utca 17. Válaszbélyeg/Telefon. 660

Lakás
Két szoba, konyha, azonnali átvételre kerestek. Cím: Hernád-utca 33., 1/10.

Szépen
berendezett, az előszobából különbejárattal, kétbalkonos, burtozott szoba, intelligens úrnőnél két urnak azonnal kiadó, esetleg teljes ellátással. VII., Akáca-utca 24. II. 13.

Üzlet
Biztos exisztencia,
Hovosmegyei nagyközönségben, más vállalat miatt eladó egy 18 éve fennálló kereskedelmi üzlet (trafik- és bélyeg-eladási engedélyvel), a házal együtt, amelyben a kereskedelmi és a fűszerüzlet-helyiségen kívül szép utrikás van, 15bb melléképület, pince, jégverem és szep nagy kert. Bővebb felvilágosítás a lap kiadóhivatalában.

Különféle
Költözések
és beraktározások olcsó árbán elfogadunk. Bővebbet Eötvös-utca 19., szeszraktárban. 9701

10.000 méter
finom minőségű vászon, sifon, kanavász-maradékok 22 krajcárért, gam-sz-abrosok, szalvéták, törülközők, női ingek, ágyszőnyegek, garnitúra nagyvonalú olcsó kaphatók Weisz Budapest, Sip-utca 22. J. 7. Vidékre utauvétel mellett szállítok. 314

34 korona
egy divatos férföltöny vagy felöltő mérték után, remek szabásban, finom gyapjuszövetekből
Rosner D. és Társa
férfi szabóknál,
Budapest, VI., Váci-körút 37. Vidékre minták bérmentve. 29820

BUTOR
teljes lakberendezéseket, készpénzért és banknál törlesztendő havi részletekre legelőbbban szállít:
BARTOK FARKAS
butormagykereskedő
BUDAPEST, VII., KIRÁLY-UTCA 13. SZ.
Gozsdu-palota, II. és III. udv.
HITELSZTÁLY
fizetési feltételei:
800 koronáig havi 10 kor.
500 " " " " 15 kor.
600 " " " " 20 kor.
1000 " " " " 40 kor.
Eltérő 5%. Szabott árnak ugyanazok mint készpénzfizetésnél. Szállítás vidékre is. Felvilágosítás díjmentesen.
Album I korona.

Urak!
Fel a szemekkel!
A világon egyedülálló magánkezelés, a fertőző azonnali helyreállítására a **Dr. Lükkesch Floricithin-tabletták**
által. Jótállás 3-szoros. Minta és oktatási füzetke 4.40 fillér. Kapható minden gyógyszertárban és drognériában, vagy a Dresdener Bot. Laboratorium G. m. b. H. széküldési irodája által
E. Than, Wien, III., Postfach 5. 10094

35 korona
egy divatos férföltöny vagy felöltő mérték után remek szabásban, finom gyapjuszövetekből.
FRIED ÁRMIN
szabómesternél Budapest, Váci-körút 39/H. Vidékre minták bérmentve. Három öltöny rendeléssel éves vasuti jeggyel ellátott szabászom költségemen odutazok.

Női óvszer.
Női orvosok által tipóháva, nagyon megbízható és soha nem mondja fel a szolgálatot

Melussa-Ovale.
Mi-ta oktatással együtt K. 2.40. Kapható minden gyógyszertárban és drognériában, vagy a Dresdener Bot. Laboratorium G. m. b. H. széküldési irodája által
E. Than, Wien, III., Postfach 5. 10010

Beraktározási
előlegező- és butorszállítási vállalat.

HELLER TESTVÉREK,
Budapest, VII., Rottenbiller-utca 1. Rákóczi-(Korepesi)-ut sarok. Telefonszám 79-85.

Elsőrendű 29810
„THE ROYAL”
beszélőgép
a legújabb model-
okat szigorúan az
eredeti gyári
árakra
45% ár-
leszállítással
szállítunk havi 8-10 kor. rész-
letfizetésre is, vidékre is bárhová.
Láng Jakab és Fia
grammofon magykereskedők
Budapest, József-körút 41.

30 korona
finom szövetből divatos férföltöny vagy felöltő mérték után remek szabásban és finom kivitelben. Hazai Versenyszabóság Budapest, VII., Thököly-(Csömör)-ut 3. szám I. em. Vidékre minták bérmentve.

„MAGYAR”
TEXTILIPAR.
Folyóirat. 10008
A pamut-, gyapjú-, len-
kaper-, selyem- és juta-
ipari és kereskedelmi
Közlönye.
Szerkesztőség
és kiadóhivatal
Ujvidéken.

Megjelenik havonta 2-szer.
Előfizetési ára egy évre 12 kor.
18 forinttól

mérték után készíthetik a legelőbb gansból férfi öltönyt, telti-
kabátot, felöltőt francia-
angol- és hazai szövetekből.
28 forinttól szalng. Ferenc
József, Irakli és szan-
kettöltönyt a legelőbb
brop- vagy himalaja-szövetekből.
Budapesti évi lakóknak kedvez-
ményes évi részletekre is. Négy
öltöny készítésével rendelésnél szabásunkat nagy mintagyűjteménnyel vidékre is küldjük.

GROSSMANN B. és TÁRSA
Budapest, Nagydófa-utca 3

A gyomorbajt kiöli
a „TAKÁTS”-féle szab. Állitható gyomorvédő-öv, HATHASA RÖGTÖNI.

Minden élet-
veszélyes
gyomor- és
hasbetegség
ellen Ne mu-
lassza el-
lással el-
senki meg-
hozhatni mert
áldani fogja
átalánnyát.
Ara fél v.
női I. számu
4. kor. II. sz.
tulkévtér ter-
metükre 5
korona. Aki e lapra hivatkozva
a pénzt előre b küldi, portó-
mentesen megküldi v. utánvételt
a feltaláló. Címe:

TAKÁTS DANIEL
NAGYVÁRAD, Sorompó-u.
E CIM MEGÖRZENDŐ.

Sorsjegy-ügynököket
előnyös feltételek mellett alkalmazunk
Központi Kereskedelmi és Ipar-
bank r. t. váltóüzlete.
BUDAPEST,
V., Váci-körút 26.

Reggelizés előtt fél pohár
Schmidthauer-féle
Használata valódi áldás gyomorbaj-
soknak és székszorulásban szenvedőknek.

Igmándi

Keserűvíz
az elrontott gyomrot
2-3 óra alatt telje-
sen rendbe hozza.
Kapható mindenütt,
kis és nagy üvegekben